

Szerkesztőség, Kiadóhivatal és nyomda: Bul. Reg. Ferdinand (József főherceg-ut) 4. Telefon: 151. Sürgőnycim: Közlöny, Arad. :: Az Aradi Nyomda Vállalat tulajdona, kiadása és rotációs nyomása. Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: Évesre 1080, félévre 540, negyedévre 270, havonta 90 Lej. Külföldre havonta 50 Lejelt köbb. :: Egyes szám 5 Lej. (Vasárnap 6 Lej. :: (Bucurestiben 50 bani felár.) Hirdetések tarifa szerint. ::

XLV. évfolyam, 243. szám * Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF * Szombat, 1930 október hó 25

Az aradi terroristák Mironescu: „Nincs szükségünk programbeszédre“

Ma este és tegnap az aradi kommunista fűmunkások akcióba léptek. Hogy ez mit jelent, arról lapunk mai számában hozunk részletes tudósítást. A kommunista akciója: verekedés. Megtámadták azokat a szociáldemokrata munkásokat, akik pártjuk vasárnapi gyűlésére vonatkozó plakátokat akarták kiragasztani és véresre verték a szociáldemokrata párt titkárát. A vakmerő gyerkőcök fanatizmusa nem számol azzal, hogy most az egész országban az állambiztonsági szervek rajtaütöttek a kommunista vezéreken, akik Moszkva zsoldjában állva, Románia ellen kémkedtek és most a börtönben várják az igazságszolgáltatás ítéletét. Ebben az ellenük ellenségesen feszült atmoszférában sem tudnak egyebet az aradi kommunista suhancok, mint verekedni, terrorizálni, rombolni. Mint ahogyan azt a felnőtt bolsevistáknál látjuk.

Németországban a polgárság Hitlerék és a kommunistákkal szemben a szociáldemokrata pártot támogatta a Reichstag elnökválasztásánál. A mérsékelt munkásság józan szava irányítja a német szociáldemokrata pártot és ez ébresztett bizalmat iránta a német polgárságban a szélsőséges pártokkal szemben. Nálunk Romániában ez a kérdés még nem alakult ki teljesen. Itt a kommunista különböző álnévek alatt bujkálnak és hol mint Egységes Szakszervezetek, hol pedig, mint Dolgozók Blokkja szerepelnek, holott jól tudjuk, hogy köztük vannak legtöbben olyanok, akiknek nem a munka az ideájuk, hanem a rombolás, akik nem arra törekednek, hogy a konstruktív munka, a gyárak üzeme folyamatos legyen, az ipari és közgazdasági élet a mai kritikus viszonyok között lábraálljon. A kommunista igyekeznek kihasználni a munkanélküliek elkeseredettségét és a maguk politikai céljai érdekében az elégedetlenséget nem megszüntetni, hanem fokozni akarják. Főelvük, hogy terrorral, verekedéssel, erőszakos eszközökkel zavart idézzenek elő, hogy aztán a zavarosból kihálászhatják a maguk politikai és anyagi profitját.

Az aradi terror-szervezet is gyűlöli a szociáldemokrata munkásokat, akik konszolidáló hatású tevékenységgel, nem pedig a társadalmi rend felriogatásával igyekeznek fenntartani a termelés zavartalanságát. A szociáldemokrata munkásság az évtizedek folyamán beleilleszkedett a polgári társadalom rendjébe, ahol jól érzik magukat és a rendet, nyugalmat, békét igyekeznek meghonosítani a műhelyekben. A nyugati államok szociáldemokrata pártjai már kormányképesek, amit legjobban bizonyít, hogy a világ leghatalmasabb kapitalista államának, Angliának élén szociáldemokrata miniszterelnök áll. Ezzel szemben a kommunista pártok még ott is destruktív munkát végeznek, ahol a polgári társadalom oktalan türelmessége folytán parlamenti frakciókat alakíthatnak és beleszólhatnak az ország kormányzásába.

Az „általános egyenlőség“ jelszávaival bujtogató kommunista minden kapitalista országban a legagresszívabb módon lépnek fel. Vajjon mit szólna Stalin mester, ha Oroszországban a polgári ifjuság az aradihoz hasonló verekedést provokálna. Vajjon akkor is az általános egyenlőség elvei alapján járna el velük szemben? Aligha. A polgári társadalomnak kötelessége a gyújtogatókkal szemben megvédeni azokat, akiket azért támadnak meg a kommunista, mert azok nem szolgálják az ő szájukra szerint Moszkvát.

A miniszterelnök nyilatkozata — Az új kormány nem ígérhet adóleszállítást — Megoldják a mezőgazdasági adósságok konvertálásának problémáját

„Nem szándékozunk dunai blokkot alakítani“

Bucurestiből jelentik: Mironescu miniszterelnök a ma esti sajtó-teán interviút adott a lapok tudósítóinak. A miniszterelnök regisztrálta a legutóbbi hat hét eseményeit és legnagyobb fontosságúnak a Bucurestiben lezajlott nemzetközi agrárkonferenciát tartja. Nyolc állam tanácskozott a gazdasági kollaborációról s igyekeztek érdekeiket közös nevezőre hozni.

— Azt beszélték, — mondotta — hogy ezen a konferencián dunai blokkot akarunk létrehozni. Kijelenthetem, hogy ilyen gondolat fel sem vetődött és nincs is szándékunk hasonló gazdasági egységet alakítani. Csupán arról van szó, hogy hasonló érdekű államok összeálljanak a közös célok elérésére.

— A belpolitikában folytatni fogjuk a költségvetés összeállításának munkáját. Az az elvünk, hogy minél kisebb lármával kell a kiadásokat lezörögtetni. Az ellenzék azzal vádol bennünket, hogy nincs programunk. Ez nyilvánvaló megtévesztés, mert hiszen a nemzeti-parasztpárt programja teljes mértékben a miénk és nincs szükségünk programbeszédre,

többet ér annál a cselekvés. Az ellenzéki pártok a saját politikai céljaik érdekében azzal agítanak, hogy adóleszállítást ígérnek a népnek, mindenesetre kényelmes dolog hangulatos jel-szavakal dobálódzni, de ezek az urak következetesen adósok maradnak a megoldással.

— Két kérdés áll most a megoldásra váró problémák élén — mondotta Mironescu miniszterelnök. — Első az adóleszállítás kérdése. Mi magunk is őszintén kívánjuk, hogy az állam minél hamarabb olyan helyzetbe kerüljön, a melyben az adócsökkentés végrehajtható lenne. Az új kormány azonban nem ígérheti ezt meg, mert a helyzet ma sajnos, nem ilyen. A második kérdés a mezőgazdasági adósságok konvertálása. Mindent el fogunk követni a földművesek terheinek könnyítésére, de óvakodni fogunk attól, hogy a kisajátítás veszélyes ösvényére lépjünk. Ezek között a határok között a legteljesebb jóindulattal siettetjük a probléma mielőbbi megoldását. Az új kormány további programja azonos lesz a parlament munkarendjével.

Lloyd George éles bírálata az angol kormány palesztinai politikájáról

„A kormány ígéretszerű politikája foltot ejtett Anglia becsületén“

Londonból jelentik: Ma délután Lloyd George a tiszteletére rendezett teán hosszabb beszédet tartott, amelynek során éles bírálat tárgyává tette az angol kormány új palesztinai politikáját, amely az arabokat nem elégíti ki

és ezzel szemben elidegeníti Anglia befolyásos barátait nemcsak Nagybritániában, hanem a külföldön is. Megállapítja, hogy a kormány ígéretszerű politikája foltot ejtett Anglia becsületén.

Szombaton és vasárnap kongresszust tart Szatmáron Románia magyarsága

Elutaztak az aradi kiküldöttek — A kongresszus programja Vasárnap délelőtt lesz a nagygyűlés

Románia - magyarsága október 25. és 26-án gyűl össze Szatmáron, hogy ott megtartsa két esztendőnként megismétlődő kongresszusát. Szatmár város magyar társadalma már hetekkel ezelőtt megkezdte előkészítő munkálatait. Sárközi Alajos ottani pártelnök mindenekelőtt érintkezést keresett a vármegyei párttagozat vezetőivel, akikkel úgy a fogadtatásra, mint a nagygyűlésre vonatkozó minden rendezési munkálatokra vonatkozólag egyöntetű megállapodást létesített. Szatmár magyarsága ma tehát már felkészülve várta a kiküldötteket.

Az Országos Magyar Párt szatmári ünnepségei szombaton reggel kezdődnek. A vendégek, akik az ország minden részéből be vannak jelentve, már pénteken érkeztek a városba. A gyűlés szombaton veszi kezdetét. Szombaton délelőtt tartják az Iparos-Otthon különböző termeiben üléseiket a kulturális, a kisebbségi és a gazdasági szakbizottságok. Délután tartja ülését az Országos Magyar Párt intéző-bizottsága. Ez az egyetlen gyűlés, amely nem nyilvános. Este a dalárdás szerenád

adnak a püspöki palota előtt az elnökség tiszteletére. A tulajdonképpeni nagygyűlés vasárnap délelőtt 10 órakor kezdődik és ezen a hivatalos kiküldöttek és a belépési jeggyel bírók vehetnek részt. Ezzel a gyűléssel párhuzamosan négygyűlés lesz az Iparos-Otthonban. Délben bankett lesz a Daciában, amelyen csak a hivatalos szónokok beszélnek. Este fél nyolckor kezdődik a kultur-előadás a színházban, utána pedig műsorral egybekötött táncestély következik. A műsoron szerepel Jakabffy Elemér dr. kamarai képviselőnek „Asszimilált nagyok és kicsinyek“ című kulturpolitikai előadása.

Aradról a szatmári nagygyűlésen mint kiküldöttek a következők vesznek részt: Dr. Barabás Béla, dr. Széll Lajos, dr. Parecz Béla, gr. Nagy Sándor, dr. Magyar Sámuel, Jeney László, Reinhart Gyula, Went Manó, Purgly László, Takácsy Miklós, Korossy György, dr. Justh János, dr. Boros Beni, Dávid Sándor, Igyártó Sándor, dr. Konopy Kálmán, Szabó József és Lengyel György. Az aradi és aradmegyei kiküldöttek ma elutaztak Szatmárra,

Súlyos vádak egy állami tanító ellen

Érdekes tárgyalás az aradi törvényszéken — Egy iskolai tanulóknak favágás közben levágták két ujját — Joga van-e a tanítónak a gyermekeket privát munkára használni?

Pongrácz István szentpáli állami tanító állott ma az aradi törvényszék dr. Mager—dr. Sulutiú-tanácsa előtt hivatalos hatalommal való visszaélés és gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vádjával. Az érdekes főtárgyalásnak azt kellett tisztázni, joga van-e a tanítónak a gondjaira bízott gyerekeket privátmunkára felhasználni és hivatalos hatalommal való visszaélés-e az, ha a tanító iskolaidőn kívül favágásra kéri vel a gyerekeket.

Ez év február negyedikén történt, hogy Pongrácz István tanító két gyermeket, névszerint: Pecze Béla 12 éves és Kiss András 14 éves tanulót elküldte fát aprítani. A két gyerek boldogan vállalkozott a feladatra. A déli órákban Kiss András kifáradt és engedélyt kért arra, hogy haza mehessen. Helyébe rögtön akadt egy önként vállalkozó gyerek: Székely Ferenc személyében, aki Pecze Bélával együtt folytatta tovább a favágást. Egyszerre éles és fájdalmas sikoly hangzott a fászkamrából. A tanító odarohant és rémülten látta, hogy a kis Székely Ferenc a fejszével tőből lemetszette Pecze Béla két középső ujját. A súlyosan sérült gyermeket kórházba szállították, ahol megoperálták.

A mai főtárgyaláson Popovici ügyész a család feljelentésére hivatalos hatalommal való visszaélés és gondatlanságból okozott súlyos testi sértés miatt emelt vádat Pongrácz István tanító ellen. A család részéről a magánvádat dr. Széll Lajos ügyvéd képviselte és 100.000 lej kártérítés megítélését, valamint büntető ítélet kiszabását kérte. Felvonultak a tanúk, szinte valamennyien apró iskolás gyerekek. Pongrácz István tanítványai, akiknek egy része azt vallotta, hogy a tanító ur valóban felhasználta őket privátmunkára, favágásra, cipőpucolásra, vízfordásra, szerszámok javítására. A kis tanúk másik része viszont úgy vallott, hogy a tanító nem rendelte ki őket ezeknek a munkáknak az elvégzésére, hanem csak megkérdezte, ki vállalkozna rá.

A déli órákban került a sor a vád- és véd-beszédekre. Popovici ügyész súlyos büntetést javasolt, mert elvileg tisztázni kell azt a kérdést, joga van-e a tanítónak privát munkát végeztetni tanítványaival. Ha nem is parancsolta meg nekik, a a favágást, mindenesetre erkölcsi pressziót gyakorolt a gyerekekre tanítói hatalmával és tekintélyével.

Dr. Gherman Dante védő jól felépített beszédben fejtette ki, hogy ez esetben nem lehet szó hivatalos hatalommal való visszaélésről, mert a gyermek és a tanító közötti jogviszony erre módot sem ad. A tanító egyébként szívesre kérte fel a gyerekeket és mivel a szerencsétlenség a déli órákban, tehát a tanítási időn kívül történt, valamint az a körülmény, hogy a tettét tulajdonképpen elkövető Székely Ferenc vállalkozásáról és szerepléséről a tanítónak tudomása nem volt, a gondatlanságot sem lehet megállapítani. Enyhe pénzbüntetés kiszabását kéri. A bíróság a főtárgyalást délután négy órára halasztotta el, amikor is az elnök kihirdette az ítéletet, amely szerint Pongrácz Istvánt 4000 lej pénzbüntetésre ítéli. A kártérítést illetőleg a magánvádat polgári per megindítására utasította a bíróság. Az ítéletben úgy az ügyész, mint a vádlott megnyugodott.

Botrány Amerikában Harding elnök halála körül

Az amerikai könyvpiac szenzációja — Miért nem vett részt Hoover és Coolidge Harding szobrának leleplezésénél? —

Newyorkból jelentik: Az amerikai közvéleményt hatalmas botrány foglalkoztatja. — Ugyanis az amerikai könyvpiacra a közel-múltban egy könyv jelent meg *Harding*, az Egyesült-Államok volt elnöke halálának körülményeiről. A könyv írója, *Means* szerint, Harding viszonyt folytatott egy fiatal leány-

A posta vezérigazgatósága enyhén bírálta el a rádiókihágásokat

Visszaadják az elkobzott készülékeket — Nem kell pénzbüntetést fizetni — Aradon csak egy elkobzott gép van

Temesvárról jelentik: A postaigazgatóság nemrég rádiórajzát tartott, amely alkalommal számos engedély nélkül működő rádiókészüléket koboztak el. A posta vezérigazgatóság igen enyhén bírálta el a kihágást, amennyiben eltekintett a pénzbírságtól és utasította a temesvári postaigazgatóságot, hogy mindazoknak a rádiótulajdonosoknak adják vissza készülékeiket, akik az egész évre megfizetik az előfizetési díjat.

Érdeklődünk az ügyben az aradi postafőnökségnél, ahol azt a felvilágosítást kaptuk, hogy Aradra a rendelet még nem érkezett meg. Különben is Aradon rendkívül enyhén jártak el és összesen egy elkobzott gép van az aradi postán. Ha a gép tulajdonosa megfellel a rendeletben közölt feltételeknek, úgy gépét természetesen visszaadják.

Érdekes leleplezés a kolozsvári egyetem átvételéről

Az egyetem kormánybiztosa meg akarta tartani a magyar tanítási nyelvet — Maniu Gyula visszautasította a javaslatot — A Patria cikke

Kolozsvárról jelentik: A Patria holnapi száma érdekes leleplezést közöl a kolozsvári egyetem 10 év előtti átvételéről. A lap a cikkben elmondja, hogy 1919-ben Sextil Puscariu az egyetem akkori kormánybiztosa olyan tervet terjesztett Maniu Gyula a Consiliul Dirigent elnöke elé, hogy az egyetem átvétele csak abban a formában történjen meg, hogy a magyar nyelven előadott tárgyak mellé a román nyelvnek és történelemnek állítsanak ka-

nyal, emiatt felesége gyorsan ölé méreggel ölte meg. A leánynak később gyermeke született. A könyv szerint Harding szobrának legutóbbi leleplezési ünnepségén emiatt nem jelentek meg Hoover elnök és Coolidge, az Unió volt elnöke.

Füst

Amint este ül a lámpánál, betűt-betűre vetve, vékony, éles csöngetést hall. Látja a tollát, figyel. Valahol csengetnek. De nem kívül, hanem belül, öböne. Csöng a füle. Meddig tart ez? Percek mulnak. A csöngetés nem szűnik: nem erősödik, nem gyöngül, mindig ugyanaz. Rettenetes ez a makacs, hosszú csöngetés.

Mintha véscsenegő berregne, jelezve, hogy abba a zárt palotába, melyet testének neveznek, alattomos veszedelem közeledik, valami betörő, valami gyilkos, aki hamarosan végezni fog majd vele. Csak nem a halál csönget?

Füligrik a székéről. Még mindig csöng a füle. Lehet órákig, napokig, talán évekig hallgatni ezt a förtelmes muzsikát? Inkább föbelővi magát. De nem: élni fog egészségesen, becsületesen, okosan. A cigarettát, melyet beszületésénél köztételtől szorongatott, mint bűnfelet, magasba emeli, szemügyre veszi, aztán beledobja a vízzel felt hamutartóba, melyben még sok-sok csonk uszkál, a mai nap dohány-abrakja. Nem is negyven, hanem ötven.

Ez volt az utolsó cigarettája az életében, a legutolsó cigarettája.

Kétségtelen, hogy az öngyilkosságnak nem a legkellemesebb módja a dohányzás. Van ennél fájdalmasabb, gyorsabb is. *Schopenhauer* joggal vetette meg a dohányzókat. Bamba cseccsemők ezek, akik úgy szopják a dohányrudacsát, mint holmi keserű emlőt.

De vajon tud-e dolgozni nélküle ő, aki már több, mint harminc éve megszokta? Bárgyu kérdés. *Musset* cigarettázott, *Aischylos* azon-

ban nem cigarettázott. Mindez fölöttébb megnyugtató, csak a füle ne csöngene oly veszetten. Berohan a fürdőszobába, nyitja a vízcsapot, alája tartja a fejét. Ha a tüzoltótrombiták rivallanak, oltani kell a tüzet.

Kissé lecsillapodva átsétál a másik szobába. Ott a felesége meg a fia olvas az asztalnál. Leül közéjük.

— Nagy ujságot mondok — szól ünnepélyesen. — Leszoktam a dohányzásról.

— Mikor? — kérdezi felesége gyufosan.

— Ebben a pillanatban. Soha többé nem veszek számba cigarettát, amíg élek.

Az asszony mosolyog. Hányszor hialotta már ezt tőle.

— Most azonban nem tréfa. Tudniillik az előbb kissé megijedtem — vall töredelmesen, mert jólesik vádolni magát. — Egyszerre csöngeni kezdett a fülem. Legalább tíz percig csöngött. Azt hittem, megőrülök.

— Lásd — szól a felesége — lásd. Én hiba-beszéltem. Az, amit te művelsz a szervezeteddel.

— Talán adjatok egy kis tejet.

A fehér, émelyítő folyadékot, melyet gyermekora óta utált, lassan kortyogatja. Közben arra gondol, hogy *Aischylos* tejet ivott. *Musset* azonban feketét. Így biztatja magát hangosan:

— Ezután a feketének is vége. Reggelire, ebéd után, oszonnára tejet iszom. Azonnal dobjátok ki összes cigarettáimat. Nálunk többé nincs cigarettá. Vendégnek sem.

Elhatározásától megedződve frissen lép a dolgozószobájába. Becsületesen, tisztának érzi magát. Száz évig akar élni. Látja, amint ősz

hajjal, borsarival, meztelen térdel mereng unokái közt és pástorkölteményeket irogat a lugasban. Alighogy leül íróasztalához, elsápad. Ismét hallja azt a vékony, éles zajt, amely mint valami rovar zúrrög, rácsálja agyvelejét. Lelieveredik a díványra. Ott halkabban hallja.

Ennek a fele se tréfa. Ágyba, hamar lefeküdni. Jeges tömlőt a szívére, a fejére borogattat, orvosért, orvosért.

Másnap már kutyabaja.

Tejben-vajban fürdik. Rozskenyeret reggelizik sajttal, ebédre tejet iszik, oszonnára aludtejet, tejfölt. Olyan szagot áraszt, mint egy juhakol. Az uccán szánakozva nézi azokat a vad-indiánokat, akik büzös dohánylevelet égetnek szájukban. Micsoda sivár lelkek. Érintkezhet ezután velük? Megbocsátóan elhatározza, hogy azért érintkezni fog velük.

Este meggyújtja lámpáját, dolgozni akar. Homlokát kiveri a halálos verejték. Megint hallja. Csöng a füle, a koponyája, az egész teste.

Éjjel után, mikor már mindnyájan alusznak a házban, pokoli vágy fogta el. Csak egy cigarettát, egyetlenegy cigarettát. De a szobalány reggel már mind elosztogatta.

Eszébe jut, hogy van egy titkos doboza. Könyvállványa legfelső polcára rejtette el, könyvei mögé, ünnepi alkalomra. Török cigaretták, C. D. jelzéssel. Egy diplomatától kapta.

Mint a majom mészik a könyvtárlétrán. Jaj, de édes ez a keserű füst. Szájpadlása zugaít úgy járja be, mint tömjén a templom fülkeit. *Aischylos* nem cigarettázott. *Musset* azonban cigarettázott. (—)

Merényletet terveztek a leleplezett szovjet-kémszervezet tagjai

Nyolcvan letartóztatottja van a kémkedési ügynek — Az áruló fotografiák — Egy macska is szerepet játszott a nyomozásban — Prott mérnök nem bánta meg tettét — „A szervezet központja Bécs”

Bucurestiből jelentik: A kémkedés ügyében változatlan eréllyel folyó nyomozás újabb letartóztatásokat produkált. Letartóztatottak ugyanis Krüger Alfréd külföldi állampolgárt, aki nem régen jött az országba új instrukciókkal. Ezenkívül az állambiztonsági hivatal legújabb foglyai Andrei Koser és Eliás Dochter kurírok, valamint Elena Brotkar nevezetű diáklány, aki szeretője volt az egyik főtettesnek, továbbá Stefan Dobrescu, a külügyminisztérium levéltárosa, egy aviatikai mérnök: Chirenev Vrabnicov és egy romani katonatiszt. Az újabb letartóztatásokkal szemben néhány foglyos szabadonbocsátottak és jelenleg nyolcvan letartóztatottja van a kémkedésnek, akik közül a sziguranca-hivatal kommunikálja a következőket említi:

Kik a letartóztatottak?

Friedrich Claude (alias Gustav Matha), Koser Andrei osztrák állampolgárságu kurír, Gauding Tódor német állampolgárságu fényképész, Valcev Boris bolgár mérnök, Solomon Pál nagyváradi származású mérnök, Ausländer Cili osztrák orvosnő, Lohr Cézár német állampolgár, Proch Andrei francia származású, brassói mérnök, Calis József mérnök, Aradi Viktor publicista, Kotlear Leopold besszarábiai lakos, Weinbaum Sára és Cavaeva Nadja kémnők, Varzaru György őrnagy, Calinescu Elestie, a tengerészeti inspektorátus tisztviselője, Kriper Moise mérnök, Dobrescu István, a külügyminisztérium irattárosa, Hruza Ferenc aviatikai tisztviselő, Lucini Giulio olasz állampolgár, Haflin Simon sergent, Rosescu György hadügyi tisztviselő, Szikszay Gyula állítólagos hírlapíró, Bergner Imre kolozsvári gyáros, Rosenfeld Mathus galaci mérnök, Koser Mária osztrák állampolgár, Wachsmann Chaim katea, Woroknikoff Pál

Az irattáska és a farkaskutya

Bucurestiből jelentik: Most derült ki csak a kémszervezet leleplezésének egy érdekes, többé-kevésbé humoros epizódja. Solomon Pál mérnök megfigyelésével egy sziguranca-ügynököt bíztak meg, aki mindenüvé követte a mérnököt. Egyszerű lépést sem tehetett, hogy az ügynök utána ne ment volna és jegyzeteket készített volna arról, hol járt és kivel beszélt Solomon. Az ügynök észrevette, hogy a mérnök mindig egy sárga irattáskával jár és elhatározta, hogy az első adandó alkalommal megszerzi a táskát. Ez az alkalom egy éjszaka el is jött. Solomon egy csinos hölgyvel kétüléses autóján egy lokálhoz hajtott. Beléptek a lokálba. A táskát a kocsi-ban maradt, ahol Solomon farkaskutyája öröködött. Valahányszor az ügynök a kocsiközébe merészkedett, a farkaskutya rá morgott és viczorította a fogait. Az ügynök nem mert a táskához közelíteni, a kutya pedig minden barátkozási kísérletnek ellentállt. Végül mentő ötlete támadt az ügynöknek. Előzött egy, az uccán kószáló macskát és azt bedobta a kocsi-ba. A macska először összekarmolta a farkaskutyát, majd kimenekült az autóból, a kutya utána. És az ügynök sietve magához vette az irattáskát és elpárolgott.

Solomon észrevette az irattáska hiányát és gyanút fogott. Ekkor kérdezte meg a bécsi központot, mitévő legyen. Az irattáskában egyébként chiffrével írt, fontos levelek voltak, amelyek újabb adatokat szolgáltatottak a sziguranca kezébe.

A legösszintébb vallomás

A nyomozás megállapította, hogy a kémkedési ügyben letartóztatott Varzaru őrnagynak három utlevele volt. Kettőt a brassói rendőrség állított ki, egyet a bucaresti-i. Az egyik

besszarábiai mérnök, Theodorescu István külügyminisztériumi volt irattáros, Dobrosiu Isus és Corockoff György katonák.

Hivatalosan is megállapították azoknak a cégeknek neveit, amelyek a kémszervezet ügyeinek leleplezésére szolgáltak. A cégek a következők: Novitas műszaki iroda, vezetője Solomon Pál műszaki mérnök, műszaki- és orvos-cikkek export- és importvállalata, vezetője: Matha Gusztáv, Rádió-Photophon fényképészeti műterem- és rádióüzlet, vezetői: Valcei és Gauding, a Jövő Társadalma folyóirat, szerkesztője: Aradi Victor, Népművészeti árucikkek raktára vezetője: Koser Andrei voltak.

A sziguranca nyomozása szerint a kémszervezet bombamerénylet tervével is foglalkozott, amelynek adatait a Matha mérnöknel lefoglalt iratok között találták meg. Így tökéletesen le volt fotografiálva a királyi palota és parlament közötti utvonat minden olyan része, amely bombamerénylet elkövetésére kiválóan alkalmas lett volna. A tervük szerint

a merényletet a parlament megnyitására tervezték.

amikor is az uralkodó nagy processzióval ment volna el az ünnepélyes megnyitóra és az utvonalon lévő tolongásban veszélytelenebbül hajthatták volna vakmerő tettüket.

A Calea Grivitei-i lévő Photophon-üzleffel kapcsolatosan megállapítást nyert, hogy a külügyminisztérium és a vezérkar több iratát fotografiálták le itt olymódon, hogy Matha mérnök megvesztegette a hadügyminisztériumi altiszteket, akik a kapott parancsokat nyomban eltávolították Matha-hoz, de ezenkívül a főladastra szánt bizalmi leveleket a postakönyvvél együtt, előbb az üzletbe vitték el, ahol óvatosan felbontották, majd filmfelvételekkel lefotografálták és így adták föl,

Varzaru Grigorie, a másik Varzaru György, a harmadik dr. Pompiliu Varzaru névre szól. Megállapítást nyert az is, hogy a kémszervezet pénze a Banca Comerciala és a Banca de Credit bucaresti-i bankoknál volt elhelyezve. A pénzt lefoglalták. Prott mérnök, aki a brassói repülőgyár alkalmazásában volt, tette eddig a legösszintébb vallomást. Kijelentette a mérnök, hogy meggyőződésből, tette mindazt, amit elkövetett, nem bánt meg semmit és nyugodtan várja a büntetést. Kisenevben egyébként ma letartóztatott egy mérnököt, aki a Resicai Művek, ezenkívül más nagy gyárak és vasművek terveit szolgáltatta át a szervezetnek.

Ujabb titkos akták kerülnek nyilvánosságra a világháború idejéből

Amerika nyilvánosságra hozza az 1916-ban folytatott diplomáciai levelezést — Éles levélváltás az amerikai és angol kormányok között

Londonból jelentik: Az Egyesült-Államok kormányának külügyi bizottsága rövid időn belül kiadja az 1916. évben folytatott diplomáciai levelezések naplóját. Eredetileg már a múlt évben került volna a napló nyilvánosságra, de ez Ramsay Macdonald angol miniszterelnök látogatása miatt elmaradt. A napló ugyanis közli azt a rendkívüli éleshangú levelezést, amely 1916-ban Anglia és Amerika között lefolyt. Ebben az időben az amerikaiak azzal vádolták meg Angliát, hogy tudatosan károsítja meg az amerikai ipart és kereskedelmet.

Értesítés!
Kölesönkönyvtáram 80 lejes havi bérletét nov. 1-től
40 lejre,
a kötetenkénti díjat pedig
2 és 3 lejre szállítottam le.
Kerpel Izsó.

„Ugy hiszem, követnek”

Az egyik bucaresti-lap a nyomozásnak még egy érdekes részletét hozza nyilvánosságra. A lap szerint a vezérkar egyik főnöke egy nap felkereste a sziguranca vezérfelügyelőseget, ahol azt mondta:

— Ugy érzem, hogy állandóan követnek. Egy ember folyton nyomomban járkal és bárhova megyek, a közelemben feltűnik.

A sziguranca vezérfelügyelősége azt az információt kapta, hogy erről tudnak. Meg is mutattak a tisztnek négy fényképet és az egyikben a vezérkari tiszt felismerte állandó követőjét.

Cáfol a bécsi rendőrség

A bécsi rendőrség egyébként hivatalos nyilatkozatot adott ki az ügyben és kijelentette, hogy *nincsen tudomása arról, miszerint az osztrák fővárosban kémszervezet központja lenne a szovjetnek.* Cáfolja a bécsi rendőrség azt a hírt is, miszerint a bécsi szovjetkövetésnek titkos rádióadó állomása lenne. A hivatalos kommunikáció kijelenti, hogy a szovjet ügynökeket kiutasították az országból és a Bucarestben letartóztatott kémek közül csak Kális mérnököt ismerik, aki hat évvel ezelőtt Bécsben lakott és két évvel ezelőtt Bécsből Párisba ment. A bécsi rendőrség kommunikációjára a sziguranca vezérfelügyelőség nyomban nyilatkozott és kijelentette, hogy *pozitív adatai vannak arról, miszerint a kémszervezet központja Bécsben van.* A kémek legtöbbször egyébként osztrák utlevele van és minden levél Bécsből érkezett.

Sajnálatos szisztémája a bécsi rendőrségnek, — mondotta a sziguranca vezérfelügyelőség — hogy akkór, amikor főképpen osztrákok szepelnek egy ilyen nagyarányú kémkedési ügyben, hasonló cáfolatokat ad le. Minden európai államnak, amely szovjet kémszervezetet leleplezett le, hasonló tapasztalatai vannak. A legnagyobb és legfontosabb bizonyítéka állításunknak az a körülmény, hogy *három héttel ezelőtt Bécsbe rendelték az összes kelet- és dél-európai államokban működő szovjet kémszervezetek vezetőit, akik részletes utasításokat kaptak a továbbiakra néve.* Ezen az intim megbeszélésen *Matha* mérnök is részt vett. Amint a vizsgálat befejeződik, *diplomáciai uton küldünk részletes jelentést a bécsi rendőrségnek és bebizonyítjuk, hogy az osztrák főváros tényleg a szovjet kémkedés központja.*

A vizsgálat egyébként teljes erővel folyik. A letartóztatottak szigorú őrizet alatt vannak, minden egyes letartóztatott mellett két katona és egy sziguranca ügynök teljesít szolgálatot, hogy megakadályozzanak mindenféle érintkezést.

Igy például megakadályozta, hogy a német kötött-áru Amerikába kerüljön, holott azokat maga importálta kerülő utakon. A napló szerint 1916-ban Wilson elnök kerülni akarta a németekkel való összetűzést és a béke megkötése azon mulott, hogy Hoover nem vállalta a közvetítést. A háborúba való beavatkozás oka a Lusitania elsüllyesztése volt, de a helyzet itt sem volt nagyon súlyos, mert a konfliktust már majdnem elintézték Németország bocsánatkérésével és kártérítésével, amikor kisebb nézeteltérés miatt a tárgyalások felborultak és Amerika hadat üzent.

Mikor a szeretett nő fényképét a bűnügyi nyilvántartóban őrzik

Egy előkelő ügyvéd menyasszonyáról kiderült, hogy rovottmultu betörő

Budapestről jelentik: Megtörtént, úgy a hogy leírjuk. Az élet produkál néha ilyen váratlan meglepetéseket.

A történet hőse egy ismert előkelő ügyvéd, aki legutóbb gyakran szerepelt a közéletben is. A másik szereplő egy ragyogó szépségű hölgy, akivel az ügyvéd egy nagyobb társaságban ismerkedett meg. Az ismeretségből szerelem, nagy szerelem lett s az előkelő ügyvéd mint valami fiatal rajongó diák hevert a hölgy lábai előtt.

A szerelem oly tartósnak ígérkezett, hogy az ügyvéd legalizálni akarta a barátságot. Megkérte a hölgy kezét, aki boldogan mondott igent. Sőt: kissé turbidogan. Feltűnő lekéséssel afeletti örömeiben, hogy a tekintélyes ügyvéd törvényes felesége lehet.

Az ügyvéd azonban ekkor még nem sejtett semmit. A szerelmesek vakságával szötte jövődöbélje terveit, álmódozott a boldogságról. Egészen addig a napig, amikor hideg zuhany módjára érte a lesújtó leleplezés.

Egy napon, amikor már közeledett az esküvő időpontja, az ügyvéd levelet kapott. Meglehetősen vastag levelet. A levélből egy fénykép hullott ki. A kép a csodaszép hölgyet ábrázolta megdöbbenő realitással, ruzs és smink és retus nélkül. Egy meglehetősen gyűrött arcot, riadt szemeket, a mellén pedig egy számot, egy olyan számot, amelyet a rendőri bűnügyi nyilvántartóban szoktak az odakerült delikven-

Színház — Irodalom — Művészet

Mosoianu színházügyi inspektor ellenőrző utja Aradon

Az éjszaka a „Béla, aki 26 éves” előadása közben a színháznál tartott felülvizsgálatot.

Ma éjjel, a „Béla, aki 26 éves” című színmű második előadása közben *Jeblean* komiszár, az erkölcsrendészeti ügyosztály vezetője társaságában Mosoianu színművészeti inspektor jelent meg a színháznál s Szendrey Mihály színházgáztót kereste. Az inspektortól előbb Szendrey Mihályné érdeklődött jövedele célját illetőleg, majd följött a színházba az igazgató is.

Kiderült, hogy az inspektor a miniszterium megbízásából rendes éveleji ellenőrzést végez a koncepcziók, az idegen színészek játsszási engedélye ügyében, valamint arravonakozólag, hogy vajon a társulat tagjai szindikátusi tagok-e, amint azt a törvény megköveteli.

Szendrey sorra bemutatta a kért igazoló hivatalos iratokat, amiket az inspektor rendbenlevőnek talált. Egyben a társulat tagjait holnap reggel 9 órára a színházhoz kérte, hogy szindikátusi karnetjeiket felülvizsgálja és azokat, akiknek karnetjük nincs, működési engedély elnyerése érdekében illetékes helyre fölterjeszt.

* A színház műsora. Szombaton: Fél 9 órakor Csunya lány. Bemutató előadás. (B. bérlet.) Vasárnap: Délután 3 órakor: Csunya lány, mérsékelt helyárrakkal. 6 órakor Béla, aki 26 éves, mérsékelt helyárrakkal. Este 9-kor: Csunya lány, harmadszor, rendes helyárrakkal. (C. bérlet.)

* Ma este: Csunya lány premierje. A Csunya lány mai premierje, mint az már szinte tradícionális Aradon, zsúfolt ház előtt zajlik le. Agoston Baba lesz a címszereplő. Ő játsza a darabban a szép Évát, aki csunya Katóvá vedlik át, hogy imádottja egyelően Évát, Jehessen. Pompás szerepe van a darabban Vincze Erminnek, aki egy kikapós asszony szerepét játsza. Csölög József, Fratta Oéza, Kun Dezső játszá a darab többi főszerepét. A darab szombat este félkilenckor B) bérletben, vasárnap délután rendes helyárrakkal bérletszűnetben, vasárnap este 9 órakor C) bérletben, hétfő este A) bérletben kerül előadásra.

* „Béla, aki 26 éves” vasárnap délután harmadszor. Mihály László hatalmas konstrukciója darabja, a „Béla, aki 26 éves” vasárnap délután hat órai kezdettel mérsékelt helyárrak mellett harmadszor kerül Aradon előadásra.

sek nyakába akasztani. A levélben csak annyi volt:

Igen tisztelt Ügyvéd ur!

Ha meg akarja tudni ennek a fényképnek az előzményeit és hátterét, úgy keresse ki a törvényszéken a mellékelt aktaszámot s mindent meg fog tudni. Egy jóakarója.

Az ügyvéd feldúltan rohant a törvényszékre. Az irattárban a jelzett szám alatt meg is találta az aktákat. Már évekkkel előbb az irattárba került. Az akta pedig arról tanuskodott, hogy

a szépséges hölgy egy büntársával együtt évekkkel ezelőtt betöréses-lopást követett el s ezért egy évi börtönre ítélték.

A büntárs pedig nem volt más, mint egy elzúllott parkettáncos. Egy gigoló. Ő többet ült. Három évet.

A betörésnek ő volt a kieszelője, a nő a büntársa. Amíg a lezúllott táncos a fegyházban töltötte büntetését, önagysága majdnem elvétele magát az ügyvéddel feleségül. Csak egygyel nem számolt. Azzal, hogy

a selyemfű közben kiszabadul a fegyházból, mert mint jóviseletű rabnak elengedték a büntetés hátralevő részét.

Kiszabadult, érdeklődött barátnője után és amikor megtudta, miben sántikál, elküldte a levelet. Az ominózus fényképet talán az akták közül emeltette ki bosszúja céljára.

Persze a parti visszament. Az előkelő ügyvéd szakított a csodaszép hölgyvel és ismét teljes erővel hivatásának szentelte magát. A hölgy is.

Mi ez? Mozidráma?

Dehogyan. Élet. Pesti élet.

Példátlan vakmerőséggel dolgoznak a hamiskártyások az Arad—temesvári vonatokon

Hogyan megy a „hol a piros, itt a piros”? — Nincs csendőr, aki le tartóztassa a hamiskártyásokat és a kalauznak nem szívügye a dolog

Az Aradi Közlöny már gyakran hívta föl a hatóságok figyelmét arra a veszedelmes szélhámosságokra, amely az „itt a piros, ott a piros, hol a fekete?” című kártyajátékkal megdöbbenő vakmerőséggel fosztogatja a vasuton utazó gyanutlan embereket. Körülbelül három héttel ezelőtt én is asszisztáltam ennek a nemzetközi alapon megszervezett hamiskártyás társaságnak, amelynek tagjai a román—magyar—német—szerb nyelvet egyaránt kitünően beszélnek, hogy minden nemzetiségű utassal könnyedén tudjanak érintkezni és beleránthassák a játék menetébe. A egyszerű együttes tagjai között különben minden társadalmi osztály is képviselve van, hogy a különböző osztályok utasai teljes gyanutlansággal kapjanak kedvet az izgalmas játékhöz.

Alkalmam volt alaposan megfigyelni, miképpen forognak a lapok. A játék megindul, a banda tagjai egyenként jelennek meg, bekapcsolódnak a játszamába, előbb ugynevezett kedvezsinál alapon játszanak és a jövevények mindig nyernek, hogy az utasoknak kedvük kerekedjen szerencsájüük megpróbálásához. Előbb az utas is nyer, hogy ne éljen a gyanuperrrel és mind nagyobb és nagyobb téteket tegyen föl. De azután folyamatosan kezd veszíteni, úgy hogy végül nemcsak nyereségét adja le, hanem, mert vissza akarná szerezni a már megnyert pénzt, újabb összegeket dob bele a játékba. Veszít mint a karikacsapás és a banda 25—30 ezer lej nyereséggel kel fel.

Eddig utas még nem fogott ki a banda tagjain, akik rendkívül ügyesek és mindig nyernek ama egyszerű csalás következtében, hogy az osztó ügyes kézmozdulattal eltünteti a nyerrő lapot és a játékban már csak olyan lap marad, amelyen a tét feltétlenül eluszik. És ha a hamiskártyázással nyert összeg nem lenne elegendő, úgy a banda tagjai egy kis zsebmetésztől sem riadnak vissza.

A társaság főleg az Arad—temesvári vas-

A világhírű X. modellű amerikai ROYAL-IROGÉPEK

könnyű részletfizetésre Aradon is beszerezhetők a romániai vezérképviselőtől.
Kérjen díjtalan bemutatást.

Cím: Avarfi József, Arad, Calea Saguna 174.

Nagyarányu áthelyezések az aradi megyeházán

Érvénybe lépett a dr. Lázár Agoston által kidolgozott szabályrendelet

A megyei tanács nem régen hagyta jóvá Lázár Agoston dr. választmányi elnök által kidolgozott új szervezési szabályrendeletét, amelynek alapján nagyarányu áthelyezések történtek az aradi megyeházán. Most hajtották végre az áthelyezéseket, amelyeknek értelmében az új beosztások a következők lettek: a megyei közigazgatás élén továbbra is dr. Nichin János vezértitkár marad. A közigazgatási szolgálat vezetője Péter Viktor, aki alá három hivatalfőnök, három alfőnök és négy tisztviselő került. A községi ügyek osztályának új vezetője Szapocza Sándor, míg a statisztikai hivatalt Budai János vezeti. A pénzügyi osztály élén Stanca Ermin szolgálati főnök marad, aki alá tíz tisztviselőt osztottak be. A gazdasági szolgálat hét tisztviselővel és dr. Moisa Györggyel az élén működik. A gazdasági hivatal főnöke dr. Puciú Pompil, aki azonban továbbra is megmarad a prefektusi kabinet élén. Az irattár vezetésével Henger Kornél bízták meg. A többi hivatalban csak jelentéktelen változások történtek.

utvonalon működik és amikor már alapos meggyőződést szereztem a banda csalásairól, keresésre indultam a kalauznak. Vingánál sikerült is a biztos helyen elhelyezkedett kalauzt előráncigálnom, és segítségével a banda egyik tagját egy aradi ur karjaiba kergettük. A vingai csendőrség az ügyben jegyzőkönyvet vett fel és biztosított arról, hogy a gazembert még másnap erős csendőri fedezettel a temesvári ügyészségre szállíttatja.

Három nappal ezelőtt ismét Temesvárra utaztam és legnagyobb megdöbbenéssel konstatáltam, hogy Vingán az egész társaság, élén az előgott fiatalemberrel, ismét felszáll a vonatra. Csakhamar szóltam az állomástönöknek aki utasította a kalauzt, hogy az egész társaságot adja át a legközelebbi állomáson található csendőrnek. Mi sem természetesebb, mint hogy a hátralevő négy állomáson egyetlenegy csendőr sem volt látható és mert a társaság minden tagja szabályszerű menetjeggyel utazott, a kalauz nem szállíthatta le őket sehöl. Temesváron pedig a zürzavarban eltűntek, újabb néhány ezer lejjel gazdagabban.

Tessék kérem, ez a legújabb megélhetési mód: a vonaton való hamiskártyázás. Mindenkinek melegen ajánlhatom, csaknem teljesen veszélytelen, hiszen a közönség hiszékeny és ha gyanuja támad is, akkor is tehetetlen, a kalauznak nem szívügye a dolog, az Arad—temesvári vasutvonalon kiveszében vannak a csendőrök s ha mégis, mint az én esetemben egy, csendőrre kerül, onnan pedig az ügyészségre, 500 lej pénzbüntetés lerovása után ismét folytathatja a hiszékeny utasok kifosztását.

Eppen itt lenne az ideje annak, hogy az aradi rendőrség, vagy a csendőrpáncsnokság beavatkozná a dologba, mielőtt még „Gutt-mann ur” és társai a jámbor utasok elrabolt pénzéből nem lesznek milliomosok. Ha ugyan már nem azok,
Keppich István.

Véres verekedéseket rendeznek Aradon a kommunisták

Előjáték a vasár-napi szociáldemokrata nagygyűléshez — Az aradi kommunisták megtámadták Fancsali szociáldemokrata párttitkárt — Éjszakai verekedés az Orczy-uccában a leszakított plakátok miatt

Az aradi szociáldemokrata párt — mint ismeretes — október 26-án, vasárnap délelőtt 10 órakor nagygyűlést tart a Nyári színházban, amelyen dr. Lucian Sándor képviselő és Bruder Ferenc tartományi párttitkár tartanak beszédet. A gyűlés érdekében a szociáldemokrata pártvezetőség nagyszabású előkészületeket tett. Plakátokat ragasztottak, lapot nyomattak és a munkások akciót indítottak, hogy biztosítsák a népgyűlés látogatottságát. Az ellentét a szociáldemokraták és a kommunisták között, amely már régen ismeretes, Aradon most tettelegességben robbant ki. Ez volt az első eset, hogy a kommunisták a szociáldemokraták megmozdulására „fokozottabb ellenakcióra” készültek.

A szociálisták már napok óta szorgalmasan ragasztották a fehér és vörös színű plakátokat. Utón-utófélen szemébe ötlött az embernek: „Nagy szociáldemokrata népgyűlés...” stb., stb. És a kommunisták megkezdték erre az ellenakciót. Amit a szociáldemokraták nappal kiragasztottak, azt ők éjjel szorgalmasan letépték. A szociáldemokraták természetesen figyelmeztetést tettek erre és utána is jártak a dolognak. Így történt meg, hogy tegnap éjjel Fancsali Nándor szociáldemokrata párttitkár éppen azon kapott rajta egy kisebb kommunistacsoportot, amikor a

plakátokat a falakról eltávolították.

— Milyen jogon tépik le maguk a plakátokat? — kérdezte a párttitkár.

A kommunisták nem nagyon szaporították a szót, hanem odébálltak. Később azonban Fancsali ismét találkozott ugyanazzal a kommunistacsoporttal. A kommunisták most sem beszéltek sokat, hanem a mit sem sejtő párttitkárt orozva mért boxütésekkel, a homlokán súlyosan megsebesítették.

Hasonló jelenet ismétlődött meg a mai este folyamán az Orczy-uccában. A szociáldemokraták látva, hogy a nappali ragasztás nem ér semmit, az éjszakai munkához folyamodtak. Ma éjszaka nyolc szociáldemokrata munkás működött az Orczy-uccában, amikor egy tíz tagból álló kommunistacsoport szőlőkarókkal megtámadta őket. Ütések zaja, kiáltás verte fel az éjszaka csendjét. A verekedés talán komolyabbá fajul és súlyosabb kimenetelű lett volna, ha nem támad az egyik szociáldemokratának az a mentő ötlete, hogy egy, a levegőbe leadott, browninglövessel megijessze a kommunistákat, akik vissza is vonultak.

Vasárnap lesz a szociáldemokrata pártgyűlés, amely a történetek után érdekesnek ígérkezik. A szociáldemokrata pártvezetőség kijelentése szerint minden óvintézkedés megtörtént a népgyűlés zavartalan lefolyására.

Világító reklámozslap oktatja Aradon a gyalogjárókat

A Minorita-templom előtti oszlop színes képekkel és feliratokkal tanítja a közönséget — Magyar nyelvű feliratokat is kell alkalmazni

A város főútvonalán ma nyugati nivóju utatást észleltek a járókelők. A főut mentén, az egyes autobuszállomásoknál villannyal kivilágított reklámozslapok állottak, melyeket a városi gépzemek állítottak fel. Az oszlopokra az egyes cégek reklámjai kerülnek. A minorita-templom előtti oszlopra pedig a járókelők számára hasznos tudnivalókat festettek, képekkel illusztrálva.

Az egyik kép két, az autobuszról leszálló utast ábrázol. Az egyik a járda felé száll ki, a másik az ut felé. A járda felé haladó utas fölött ez a felirat áll: helyes, míg a másik fölött: hibás. És alatta a figyelmeztetés:

„Fi atent! Dupa coborare merge pe trotuarul din dreapta”, ami magyarul annyit jelent: — Vigyázz! Leszállás után a jobboldali járda felé haladj.

A másik kép autobuszra váró utasokat ábrázol. A helyes itt, ha az utas a járdán vár és nem a kocsiton. A felirat:

„Asteapta autobuzul pe trotuar, nu in mijlocul drumului”, magyarul: — A járdán várd az autobuszt és ne az ut közepén.

A harmadik kép az uttesten áthaladó gyalogjárókat ábrázolja. Itt a felirat:

„Cand treci strada, uite-te intai la stanga si apoi la dreapta”, magyarul: — Ha áthaladsz az uttesten, először, balra nézz és csak azután jobbra.

A negyedik kép két gyalogjárót ábrázol, amint egy utkeresztezésen halad át. A helyes kép szerint az, ha háromszög irányban halad, először a szemben lévő járdára és onnan a célhoz, nem pedig átlóirányban. A felirat:

„Fi atent cum traversezi la incrustisarea strazilor”, magyarul: — Vigyázz, hogyan haladsz át az utkeresztezéseknél.

A színes, érdekes reklámozslap sok érdeklődőt vonzott és a korzó közönsége közül az este folyamán számosan tanulmányozták a feliratokat. Csak helyeselni lehet, ha a város nyugati utatásokat vezet be, egy körülményről azonban megelégedett a város vezetősége. Aradon többségben él a magyarság és igen sokan vannak, akik nem bírják az állam nyelvét.

Miért nem lehetett ezeket a mindenképpen hasznos figyelmeztetéseket és jelmondásokat magyar nyelven is leírni. A magyar autobuszutások és gyalogjárók szintén köszönettel vennék a nekik szóló figyelmeztetést. Remélhető, hogy a gépzemek igazgatósága mihamarabb orvosolni fogja ezt az elnézést és a figyelmeztető feliratokat hamarosan magyar nyelven is alkalmazni fogja.

Erdekes konfliktus Aradmegye és a temesvári kormányzáság között

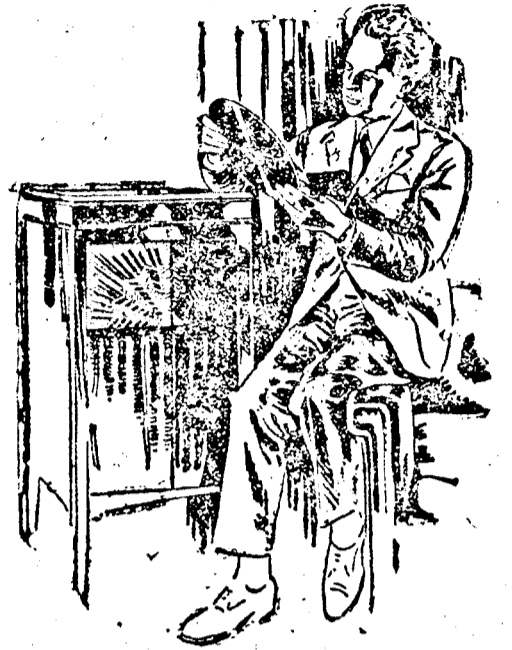
A tábla elutasította a megye felebbezését a kormányzáság revíziós bizottságának döntése ellen — „A megye permanens bizottságának nincs joga figyelmen kívül hagyni egy község kívánságát

Rendkívül érdekes és bonyolult ügyet tárgyalt ma a temesvári tábla közigazgatási bírósága, amely elé olyan konfliktus került, amely egy aradmegyei község, a megye permanens bizottsága és a temesvári kormányzáság mellett működő revíziós bizottság között keletkezett. Néhány hónappal ezelőtt a borossebsi járásához tartozó Crocna községnek egy olyan épületre volt szüksége, amelyet paplak céljaira használhat. Megállapodott Halmageanu Pál crocna gazdával, hogy átveszi annak a házat, az államépítészeti hivatal becslése alapján megállapított vételárban. A felbecslés meg is történt és a község megvásárolta a házat 180.000 lejért. Az átvétel is megtörtént. Közben a megyei permanens bizottság, mely elé az ügyet jóváhagyás végett terjesztették, megsemmisítette a község határozatát. Halmageanu képviselőtében Petrutiu Aron ügyvéd felebbezést jelentette be a temesvári revíziós bizottságnál a megyei határozat ellen. A revíziós bizottság helyt adott a felebbezésnek és kimondva, hogy

a megyei permanens bizottságnak nem állott jogában figyelmen kívül hagyni a község kívánságát,

kötelezte a községet a ház vételárának kifizetésére. A megyei permanens bizottság ezt a döntést megsemmisítette a temesvári tábla közigazgatási bíróságához. Jogász körökben nagy érdeklődéssel tekintettek a per kimenetelére, miután ez volt az első eset, hogy a megye ve-

Valóban meglepő!

Igy nyilatkozik Stokovski

„HIS MASTER'S VOICE”-ról...

és ugyanígy vélekedik a legmagasabbigényű hallgató is, ha az eme híres karmester vezetése alatt álló Philadelphia Symphonie Orchester művészi játékát hallgajtja.

A „His Master's Voice” gramofon a zene minden árnyalatát, a száz főtől álló zenekar összes hangszereinek minden finomságát a lehető legtökéletesebben közvetíti és így teljes illúziót kelt!

A gramofonok ára 5.500 Leinél kezdődik felfelé menőleg.

Minden jobb szaküzletben kérhet árjegyzéket és a gramofonok vételkényszer nélküli bemutatását.

A leghíresebb művészek

Legtökéletesebb felvétel

„HIS MASTER'S VOICE”
Gramofonok

Az aradi mozik mai műsora

5, 7 és 9 órakor.

CENTRAL: Metro-Goldwyn hangos filmsláger. LELKEK ÖRVÉNYE. Tolstoj Leo viághírű regényének filmváltozata. Fred Niblo rendezésében. Főszerepekben: John Gilbert és Renee Adoree. Orosz zenekíséret, karének és táncok. Az előadások megkezdésekor az ajtók lezártnak.

SELECT: Ma utóhára. SZENVEDŐ TESTVÉREK. Nagyhatalú dráma. Főszerepekben: Ronald Colman, Mary Brian, Aline Joyce és Neil Hamilton.

ELITE: Utóhára. A SZÉP ISMERETLEN Színelm dráma. Főszerepekben: Marlene Dietrich és Willy Forst.

GRADISTE: 7 és 9 órakor. Utóhára. NÉVTELENI HŐSÖK. Amerikai dráma. Főszerepekben: Betty Compson és Jack Holt.

H I R E K

Győzött a brazilai forradalom

Lemondott a köztársasági elnök és a kormány

Rio de Janeiróból jelentik: A kormány megbukott, az elnök lemondott. A felkelők mindenütt előnyomulnak. Rio de Janeiróban a tömeg fosztogat a rendőrség tétovázik, hogy a kormányt vagy a felkelőket támogassa. Porto Alegreből jelentik, hogy a felkelők táborában a rio de janeirói forradalom kitérésének híre leírhatatlan örömet keltett, mert az győzelmük teljességét jelenti.

Az elnök lemondását az előzte meg, hogy a felkelők Baretto tábornok vezetésével körülvették az elnök palotáját és az elnököt lemondásra szólították fel. Több órán át tartó huzavona után végül az elnök beleegyezett a lemondásba. A Reuters-iroda szerint a régi rezsim összeomlását belső válság okozta. Az új köztársasági elnök valószínűleg Baretto tábornok lesz.

— **Időprognózis.** Egyelőre még esős idő várható. Lényeges hőváltozás nélkül, később megélénkítő szelekkel, hősüllyedés.

— **Marsieu prefektus és Lutai polgármester holnap hazaérkeznek.** Marsieu Justin dr. megyei prefektus és Lutai Cornel dr. polgármester, akik — mint megírtuk — fontos közügyekben tartózkodnak Bucarestben, holnap éjszaka hazaérkeznek és hétfőn reggel veszik át hivatalukat.

— **390 000 lej segélyt adott Temes megye tanácsa a kisebbségi templomoknak.** Temesvárról jelentik: A megyei tanács tegnapi ülésén határozatot hoztak, amely szerint a közgyűlések jegyzőkönyveit a gyűléseket követő ötödik napon eljuttatják a tanács tagjaihoz. A tanács ezután néhány kisebbségi templom építésére 390 ezer lej segélyt szavazott meg, majd több tanácsagtól kivették az esküt. Megyei mérnökké Munk Rudolf okleveles mérnököt választották meg. Több tisztviselői előléptetés letárgyalása után a legközelebbi közgyűlés időpontját november 17-én állapították meg, amikor a jövő évi költségvetést fogják letárgyalni.

— **Aradmegye nem enged villanyvilágítást Erdőhegyen.** Az aradmegyei Erdőhegy község nemrégén elhatározta, hogy bevezeteti a községben a villanyvilágítást. Erre a célra társaság alakult dr. Ardelean ügyvéd vezetésével. A község kimondta, hogy részt vesz a cégben és erre a célra 100 ezer lejt szavazott meg. Most foglalkozott a megyei permanens bizottság a község határozatával, melyet megsemmisített, azzal az indoklással, hogy a határozat ellentmond a komercializálási törvény rendelkezéseinek és így nem viheto keresztül.

— **Elmarad a pénzügyi gárda kinevezése.** Bucarestből jelentik: Az Adeverul értesülése szerint, a pénzügyi gárda kinevezése el fog maradni, mert a kormány, takarékosági szempontból nem engedhet meg újabb terhet.

Parkettaszerelést, poloskairást gyorsan és pontosan végez **LOVAS** volt Illés-u. 111.

— **Franciaország csak akkor szerel le, ha háboru esetén megvédi.** Párisból jelentik: Az Ere Nouvelleben Painlevé vezércikkét ír, amelyben kijelenti, hogy Franciaország csak akkor hajlandó leszerelni, ha garanciát kap azoktól az országoktól, amelyek a leszerelésre biztatják, hogy egy háboru esetén megvédik.

— **Az R. 101 katasztrófája ügyében kihallgatják Eckener kapitányt is.** Londonból jelentik: Az R. 101 katasztrófája okának megállapítására kiküldött bizottság október 29-én tartja meg első ülését, amelyen kifogják hallgatni dr. Eckener is. A Graf Zeppelin parancsnokát főleg a légköri viszonyokat illetően fogják kihallgatni, mert a katasztrófa idején egy rövid időre a Zeppelin is felszállt.

— **Az óriási repülőgép Rómába érkezett.** Rómából jelentik: A Junker 38. repülőgép, amely reggel hat óra husz perckor indult Athénból, délután 2 óra husz perckor leszállt a római Vittorio légi kikötőben. Zimmermann és Bauer pilótákat, akik 14 utassal érkeztek meg, Schubert német követ, valamint az olasz aeronautika számos tisztségviselője fogadta.

Tizévi fegyházra ítélték a gyilkos budapesti századost, aki lelőtte elvált felesége második férjét — Enyhítő körülménynek a százados degeneráltságát vették

Budapestről jelentik: A honvédtörvényszék ma ítélezett Pintér András százados ügyében, aki ez év nyarán elvált felesége, Radulescu Helén lakásán ennek második férjét, Kiss Miklós őrnagyot lelőtte. Az ítélet Pintért előléptetési jogától és összes hadiküntetésétől megfosztotta és kéthavi vizsgálati fogsága beleszámításával 10 évi súlyos börtönre ítélte évenként 2 heti magánzárkával és 1 heti ke-

mény fekvőhellyel. Az ítélet enyhítő körülménynek veszi, hogy Pintér gyermekkorától degenerált, beteges ember, aki 1922. óta boldogtalan házasságot élt. Amikor felesége elhagyta, hogy újra visszahódítsa, Pintér öngyilkosságot játszott meg, még pedig olyképpen, hogy zubbonyát noteszekkel és könyvekkel telcrakta, úgy, hogy a revolvergolyó csak könnyebb sérülést ejtett rajta.

Megveszett a vonaton egy miskolci kereskedő

Fojtogatni és karmolni kezdte utitársait egy kereskedő, akit egy veszett macska harapott meg

Budapestről jelentik: Miskolcon tegnap Német József kereskedőt megharapta egy veszett macska. A tisztli főorvosi hivatal Németet a budapesti Pasteur-intézetbe utalta és a szerencsétlen fiatalember ma délután kísérő nélkül felszállt a Budapest felé induló vonatra. A magyar főváros közelében futott már a vonat, amikor Német Józsefen hirtelen kitört a veszett-

ség, fel-alá szaladgált a fülkében, majd neki esett utitársainak és fojtogatni, karmolni harapni kezdte őket. A kalauz néhány markos utas segítségével hosszabb dulakodás után ártalmatlanná tette a dühöngő embert, akit a legközelebbi állomáson leszállítottak a vonatról és telefonon értesítették a budapesti mentőket. A mentőkocsi Német Józsefet a Pasteur-intézetbe szállította. Állapota életveszélyes.

— **Az Aradi Közlöny keresztretjvényei.** Vasárnap számunkban ismét megkezdjük a keresztretjvények közlését. Ez a népszerű szellemi sport különösen a hosszú téli estéken kedvelt szórakozása az olvasónak, akit a nyári meleg a szabadba űz és elveszi a kedvét a fejtöréstől. Az ősz beálltával azonban ismét keresi a kockákkal tarkított táblát, amelyen próbára teszi intelligenciáját és kellemesen elszórakozhat. Az Aradi Közlöny már évek óta nívós és szellemes retjvényeivel keresi fel minden héten az olvasót. Keresztretjvényeink hallatlan népszerűsége indít bennünket arra, hogy vasárnaptól kezdve újból megindítsuk ezt a rovatot, amely a nyár folyamán szünetelt. Előfizetőinknek és olvasóinknak akarunk ezzel szolgálatot tenni és még egy kedves szállal közelebbiülni magunkhoz az Aradi Közlöny hatalmas olvasótáborát.

Németország nem vehet részt a losangelesi olimpiáson

Gyűjtés indult meg a költségek előteremtésére

Berlinből jelentik: A birodalmi gyűlés festnevelési bizottsága megállapította, hogy a kormány az 1932. évi losangelesi olimpiászra menő német expedíció számára az eddiginél jóval kisebb összeget adhat. Ez az összeg alig elegendő arra, hogy a német versenyzők az olimpiáson részt vegyenek. A német sportegyletek szövetsége különböző módon akarja a szükséges összeget előteremteni. Sorsjátékot akar rendezni, a fejadó módjára összegeket akar kivetni a sportegyletek tagjaira, a sportpályákon a rendes jegyár mellett felárat vesznek, valamint levelezőlapokat árusítanak. A súlyos német gazdasági helyzet mellett így is kétséges, hogy az összeget elő tudják-e teremteni.

— **Kielégítők Aradmegye egészségi viszonyai.**

Ma délután ülést tartott a megyei prefektura orvosi hivatalában dr. Cosma Demeter megyei főorvos elnöklété alatt a megyei egészségügyi bizottság. A főorvos részletesen ismertette Aradmegye egészségügyi viszonyait és megállapította, hogy azok általánosságban kielégítőek.

— **Utonállók rablása Temesváron.** Temesvárról jelentik: Cusmanu István gottlobi lakatos tegnap adóügyének rendezésére Temesváron tartózkodott. Éjfél után a Scudier-parkon keresztül az állomásra érkezett és amikor a népfürdőhöz ért, két ismeretlen ember megtámadta, száját belökte és néhány száz lej készpénzét, valamint csomagját elrabolta. A vakmerő utonállók kézrekerítésére a rendőrség nyomozást indított.

— **Halálozás.** Ciungan Arsenie kereskedő és vendéglős, 69 éves korában elhunyt. Temetése ma, szombaton délután 3 órakor lesz az ortodox-román egyház szertartása szerint, a Strada Dorobantilor 13-15. számú gyászházból. (Minden külön értesítés helyett.) A Ciungan-család.

— **Ismét meggyilkoltak egy amerikai banditavezért.** Csikágóból jelentik: Joé Aiolo sokszoros milliomos banditavezér, a csikágói világ egyik legrettegettebb alakját, aki a hírhedt Al Kapone utolsó vetélytársa volt, ma az úccán agyonlőtték. A banditavezérre, amikor lakásáról kilépett, gépfegyverből 50 lövést adtak le.

— **Megmérgezte magát, mert váltót zsíralt.** Temesvárról jelentik: Jopure Nistor 43 éves vasúti éjjeli őrnemrég 60 ezer lejes váltót írt alá egyik rokonának, aki lejáratkor elmulasztotta a váltó rendezését. Az éjjeli őr attól való félelmében, hogy a váltót neki kell rendezni, zsírosszódával megmérgezte magát. Súlyos állapotban szállították a kórházba.

PAPLAN

selyem, chamlier, damaszt nagy választékban

Ruttkay & Botye cégnél

Arad, megyeházzal szemben.

— **Apák beszélgettek egy társaságban a gyerekeik eseteiről.** Ki-ki elmondott valamit történetkét a saját gyerekeiről. A beszélgető társaság illusztris tagja, a megboldogult Rákosi Jenő is elmondott egyet a maga fiáról.

— **Gyuszi fiam, mikor kicsi volt, falun vakációzott.** Vigan hancurozott egész nap a parasztyerekekkel. Egyszer elhatározta két gyerek társaságában, hogy ökrösögetet fognak játszani. Kerítettek egy hosszú spárgát, azt azok ketten a hönuk alá fojták. Gyuszi fiam megfogta hátul a két végét és hajtotta őket. De azok nagyon tüzes háziállatoknak bizonyultak. Ugy rohantak, hogy Gyuszi alig tudott velük lépést tartani. Végre is türelmetlenül rájuk kiáltott:

— **Ti szamarak, ne szaladjatok úgy, mint a lovak, hiszen tudjátok, hogy ökrök vagytok!**

Gramofonok és lemezajánlások renakivül nagy választékban, legolcsóbban HEGEDI'S cégnél Aradon.

— **Egy évre ítélték a cselédeányt, aki 70.000 pengőt lopott gazdájától.** Budapestről jelentik: A törvényszék ma ítélezett Barbarics Mária cselédeány bünperében, aki gazdáját, Oberndorfer József kövezőmestert, 70 ezer pengővel lopta meg. A vádlott lány a lopást egy esztendő alatt sorozatosan követte el. Barbarics Mária a tárgyaláson azzal védekezett, hogy az összeget gazdája ajándéku adta neki, mert vele szerelmi viszonyt folytatott. A törvényszék a vádlott védekezését nem fogadta el és egy évi börtönre ítélte.

Károly király megérkezett Segesvárra, hogy a hadgyakorlatokon résztvegyen — Hétfőn adják át a marsallbotot Avarescu és Prezan tábornokoknak

Bucurestiből jelentik: Az Univerzális kiküldött tudósítója jelentése alapján nagy cikket ír a segesvári királyi hadgyakorlatokról. A jelentés szerint a manőveren résztvevő csapatokat két részre osztották a kék és a vörös csapatokra. Cihoski tábornok nagyszerűen előkészítette a hadgyakorlatok színterét, amelyet 400 kilométernyi telefon és táviróvonal hálóz be. Részt vesz a gyalogságon kívül a lovasság is, valamint száz felderítő és hadi repülőgép. A manőverek hétfőn, október 27-ikén fejeződnek be, amikor az összes csapatok felvonulnak az uralkodó előtt az Albesti—Segesvár vonalon. A király ugyancsak hétfőn adja át a Franciaországban készült díszes marsallbotot Avarescu és Prezan tábornokoknak.

Bucurestiből jelentik: Károly király tegnap érkezett meg a hadgyakorlatok színterére. A pályaudvaron a hatóságok képviselői várták. Az

uralkodó a fellobogozott uccákon át a Jakoság-lelkes óvációja közepette a városba ment, majd autón Fejéregyházára hajtatott. Kíséretében voltak Prezan és Avarescu marsallok. Condeescu tábornok hadügyminiszter, Cihoski tábornok és dr. Bianu sziguranca vezérigazgató. A hadgyakorlatokon 15 külföldi állam katonai attaséja vesz részt. Magyarországot Domániczky őrnagy képviseli. Németország és Ausztria nem küldtek zászlót. A hadgyakorlatok október 27-ig tartanak, akkor lesz a fejéregyházai síkon a lefuvás és a diszfelvonulás.

Az uralkodó ma másfélórán át tanulmányozta a vezérkari főhadiszálláson a manőverek tervét, majd a hadgyakorlatok színterére vonult. Condeescu tábornok, hadügyminiszter, a tábornokok és a vezérkari tisztek társaságában.

Akció a Lloyd elnökválasztó közgyűlésének elhalasztására

A társulat ma választmányi ülést tartott — Goldschmidt Sándor alelnök ünneplése

Tegnap este — mint azt az *Aradi Közlöny* mai számában megírta — az aradi Lloyd Társulat választmányi ülést tartott. Napirend előtt dr. Falus Lajos, a Kereskedelmi és Iparkamara titkára a Lloyd Társulat nevében meleg szavakkal üdvözölte Goldschmidt Sándor alelnököt működésének 25 esztendő jubileuma alkalmából. Goldschmidt Sándor megindulva köszöntö meg dr. Falus szavait és kijelentette, hogy mindig megtisztelve fogja érezni magát, ha a klub ügyeiért dolgozhat, melynek immár 30 éve tagja és 15 éve alelnöke.

A választmányi gyűlés egyetlen tárgya az új elnökválasztás kérdésének megvitatása volt. Goldschmidt Sándor alelnök ezzel kapcsolatban beterjesztette a közel száz tag által aláírt ívet, melyben az aláírók rendkívüli közgyűlés összehívását kérik. Ez a közgyűlés lenne hivatva megválasztani az új elnököt. A társulat alapszabályai szerint az alelnök ezt a közgyűlést 14 napon belül köteles összehívni.

A tárgyhöz Jellinek József, az *Aradmegyei Takarékpénztár* elnökegázgatója szöjt

— Pamfil Seicaru Aradon, Pamfil Seicaru, a Curentul főszerkesztője, az egyik legkitünőbb román publicista, a román újságíró szindikátus elnöke november 13-án Aradra érkezik, hogy részt vegyen a Román Írók Egyesülete által az aradi Kulturpalotában rendezendő irodalmi estélyen.

— Paál Aranka táncitanárnő tanulmányútról hazaérkezett. Az összes legújabb modern táncok tanítását a Krispin-teremben november 3-án este megkezdji.

— Színházjegyek részlete. Érdekes újítást vezetett be az aradi „Credit” Részvénytársaság avval, hogy vásárlási könyvecskéire színházjegyeket is szolgáltat ki, amelyek ára ép úgy 6 és fél hónap alatt törleszthető, mint a többi áruvásárlások összege. A „Credit” Részvénytársaság központi irodája Arad, Str. Bratianu (Weitzer János-utca) 2. Minorita-palota, a színházjegygénielőknek utalványt bocsáj ki, amelyre a városi színház pénztára bármely, tetszésszerűn előadásra díjtalanul kiszolgáltatja a kívánt jegyet. A „Credit” Részvénytársaság az általa kiszolgáltattott jegyek után semmiféle jutalékot nem számít a közönség tehát a 6 és fél havi törlesztés mellett is ugyanolyan árában kaphat bármilyen színházjegyet, mintha azt készpénzzel a színházi pénztárnál váltaná meg.

— Adomány. „Jó szívvel küldöm” 70 lej küldött G. E. részére. Az összeg átvehető az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

— Áramszünetelés. A villanytelep igazgatósága értesíti a nagybecsű fogyasztóközönséget, hogy nagyobb mérvű javítások miatt f. évi október 26-án az áramszolgáltatás szünetelni fog: Reggel 8 órától délután 2 óráig a Bulevardul Carol és Dragalina, Calea Banatului, Piața Avram Iancu, Str. Baritru, Str. Ioan Calvin, Calea Saguna s ezen uccák által határolt részeken. Dél előtt 10 órától 12 óráig az egész város területén, ahol légvézeték van, kivéve Mikelját.

Felszentelték a szegedi fogadalmi templomot

Szegedről jelentik: A fogadalmi templom felszentelését hat püspök végezte. A nagyszabású ünnepségekre holnap leutazik a kormányzó és a kormány tagjai. Az avatás után Somogyi dr. polgármester Szegedet Jézus Szent Szívének ajánlotta fel. Délben diszközgyűlés volt a városházán a csanádi egyházmegye 900 éves fennállása alkalmából, amelyen Klebelsberg Kunó vallás- és közoktatásügyi miniszter hatamas beszédet mondott, amelyben rámutatott arra, hogy bár a szegedi egyetem tervét gunyosan fogadták, de azt Magyarország szorgalma és kitartása megvalósította úgy, hogy ma már 2000 hallgatója van. Az egyetem feladata az Alföld speciális érdekeinek és követelményeinek elismerése lett és akkor mélyen belegyökerezdik az Alföld talajába. A közgyűlés ezután elfogadta a polgármesternek azt a javaslatát, amelynek értelmében Klebelsberg minisztert az egyetem érdekében kifejtett működéséért a város díszpolgárává választották.

Szegedről jelentik: A holnapi ünnepségekre ma este már számos közéleti előkelőség érkezett a városba. Ma délután József főherceg, Serédy Jusztinián hercegrímás, Huszár Károly volt miniszterelnök, Ernst Sándor dr. népjóléti miniszter és még számosan érkeztek a budapesti vonattal. A pályaudvaron Somogyi Szilveszter dr. szegedi polgármester üdvözölte az előkelő vendégeket. Holnap délelőtt fél kilenc órakor fut be a szegedi állomásra a kormányzói különvonat, amelyen Horthy Miklós érkezik meg kísérettel. A kormányzót Szeged város ünnepélyes pompával fogadja.

Uj kollektív szerződést követelnek az Astra-gyári munkások

Izzalmos gyűlés a nyári színházban

Ma délután 5 órakor az Astra-gyári munkásság népes gyűlést tartott, melyen az új kollektív szerződés tervezetét vitatta meg és megválasztotta a tárgyaló bizottságot. Az Astra-gyárban foglalkoztatott munkások és a gyár vezetősége között érvényben lévő kollektív szerződés ugyanis október 21-ikén járt le. A mai gyűlésen — melyet a nyári színházban tartottak meg — a gyár összmunkássága megjelent. A gyűlésen ugyancsak képviseltette magát a rendőrség és a sziguranca is. Az ülés hangulata meglehetősen túlfűtött volt és azon éles viták hangzottak el. A gyári bizottság mindenekelőtt ismertette a most lejárt kollektív szerződést és felemlítette azokat a sérelmeket, melyek a gyár munkásságát az utóbbi időben érték. Különösen az akkordrendszerrel, a szabadságokkal és a munkáselbocsátásokkal kapcsolatban hangzottak el sürű felszólalások.

A munkások gyűlése végül is egy kollektív szerződés-tervezetet fogadott el, melyet az igazgatóság elé fognak terjeszteni és amelynek fő pontjai a következők: Kérik a hétórát munkaidő bevezetését, az akkordrendszer megszüntetését és ennek helyébe az órabér bevezetését. A minimális órabérek — tanoncot, nőmunkást, segédmunkást és szakmunkást véve tekintetbe — 15, 18, 23 és 25 lej legyenek. Ezután a tárgyaló-bizottság megválasztása következett. A kollektív szerződésre vonatkozó tárgyalásokat a gyár igazgatóságának és a munkások képviselőinek részvételével a napokban az aradi munkafelügyelőségen fogják megtartani.

hozzá. Gyönyörűen felépített beszédében kitűgásolta a rendkívüli közgyűlés összehívását, azzal az indoklással, hogy amikor a társulat felejtethetetlen elnöke, Deutsch Andor alig három hónapja, hogy elhunyt, kegyeletsértésnek tartaná, ha nem várnának az új elnök megválasztásával legalább a rendes közgyűlésig, amelyet minden év április-májusában szoktak megtartani.

Azok a Lloyd-tagok azonban, akik az új választmányi gyűlés elé terjesztették, amellyel foglaltak állást és azt indítványozták, hogy a rendkívüli közgyűlést már februárban hívják össze. Tekintve azt, hogy a tárgyhöz többen nem szöjtak hozzá, az elnök Goldschmidt Sándor az ülést berekesztette.

Akció indult meg, hogy az indítványtevő Lloyd-tagok a rendkívüli közgyűlés összehívására benyújtott kérelmüket vonják vissza. Ha azonban ez az akció sikerrel nem járna, akkor Goldschmidt Sándor alelnök kénytelen lesz a rendkívüli közgyűlést 14 nap múlva összehívni.

Maximálták

a kávéházi és vendéglői árakat

Aradváros vezetősége — mint ismeretes — már régen foglalkozik azzal a gondolattal, hogy maximálja egyes kávéházi és vendéglői cikkek árát, valamint a szállodai szobaárakat. E célból az elmúlt hetekben ki is küldött egy bizottságot a kérdés tanulmányozására. Ma délben az ügyben megbeszélést tartott a város vezetősége, amely belevonta az értekezletbe Dirlea Vazul gazdasági tanácsost és Hacker Mór törvényszéki szakértőt. Az értekezlet eredményeképpen megállapodtak abban, hogy a jövő héten megejtik a kávéházak, vendéglői és szállodai árak maximálását. A kávéházakban a feketekávé, tejeskávé, tea és tojás árát fogják maximálni. A vendéglőkben csak az egyszerű háromfogásos menünek lesz maximális ára, miután a vendéglők a nagy verseny következtében amugy is lejjebb szálltak az árakkal. Ami a szállodai árak maximálását illeti, az kategóriák szerint történik meg, a rezszi figyelembevételével.

Kikelt a koporsóból az egyik halottnak hitt alsdorfi bányász

„Bajtársak, megmenekültünk” — Összesen 255 áldozata van a katasztrófának

Alsdorfból jelentik: A bányakatasztrófa halálos áldozatainak száma az eddigi híresztelésekkel szemben 255. 15—20 ember hiányzik. A nagy mosóteremben, ahol a halottakat felravatalozták, az egyik halottnak vélt bányász hirtelen felemelkedett koporsójából és elkiáltotta magát:

„Bajtársak megmenekültünk, friss levegőt érzek, mehetünk.”

Amikor észrevette, hogy tulajdonképpen hol van, ájultan esett vissza. Kórházba szállították, de az orvosok véleménye szerint felépüléséhez nincs remény. A német rádiótársaság az alsdorfi temetés lefolyását holnap közvetíti, amit valamennyi német város leadóállomása lead. A temetés alatt egész Németországban megkondulnak a harangok.

Egy aradi főtisztviselő kénytelen eladni a városi telekre épített házát

A ház ma felét sem éri meg, mint amennyibe építése került.

Rendkívül súlyos és kellemetlen helyzetbe került egy aradi városi főtisztviselő, önhibáján kívül. Az Aradi Közlöny épen a közelmúltban foglalkozott az aradi köztisztviselő-háztulajdonosok súlyos anyagi helyzetével és azzal a nagy csalódással, amely a házépitőket érte. Kifejtettük, hogy az egyes hatóságoknak tisztviselőik segítségére kell sietniük. A mostani eset eklatáns módon bizonyítja be igazunkat.

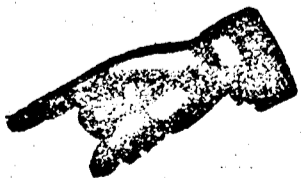
Egy általánosan ismert aradi városi főtisztviselőről van szó, aki házat épített, mint annyi más társa, a város által adott telken. A házépitéshez egy lippai rokonától félmillió lejt kapott kölcsön bianco-váltóra és azzal a megállapodással, hogy akkor fizet, amikor módjában lesz. Az építkezések másik felét bankkölcsönnel fedezte a főtisztviselő, aki többhónapos küzködés után végre eljutott odáig, hogy saját házába költözhetett.

A bankkölcsön után fizetett magas kamat alaposan aláásta a főtisztviselő anyagi helyzetét és ehhez most egy olyan váratlan esemény jött hozzá, amely előreláthatólag kényszeríti a főtisztviselőt háza eladására. — Arról van ugyanis szó, hogy a lippai rokon a napokban meghalt. Az örökösök nem hajlandók elismerni a megállapodást és levelet intéztek a főtisztviselőhöz, felszólítva, hogy 30 napon belül fizesse ki a félmillió lejt, máskülönben peresítik a váltót. Egy, tekintélyes pozíciója dacára is, szerényen javadalmazott városi főtisztviselő nem szokott félmilliókkal rendelkezni és a főtisztviselő elhatározta, hogy — ha nem talál más módot — eladja házát. Azt a házat, mely ma felét sem éri meg az építkezési költségeknek. S a főtisztviselő elveszítette a házba beletett megtakarított kis pénzét, a gonddal felépített házat, sőt még tekintélyes adóssággal marad. ha csak a város nem siet segítségére.

SPORT KÖZLÖNY

O A Kisjenői Sportclub szezonzárása. A Kisjenői Sportclubot, amely már évtizedes multra tekint vissza, az idén nyáron újjászervezték, amikor is egész Kisjenői társadalmi osztatlan egységben állott az egylet mögé és úgy erkölcsi, mint anyagi segítségével a club elérte azt, hogy a megye egyik legjobb vidéki együttesévé nőtte ki magát. A csapat az újjászervezés óta 12 mérkőzést játszott, melyek közül nyolcat megnyert, négyet pedig eldöntetlen eredménnyel végzett. Vereséget egyszer sem szenvedett. A club agilis vezetősége mely Dr. Olosz Lajos, Negrutiu Péter, Löwy Mihály és Dr. Botis Jánosból áll, sokat munkálkodott az egylet fellendítésének érdekében. Szezonzáró mérkőzésül most vasárnapra az aradi Glória CFR-kombinált csapatát kötötték le. A mérkőzés elé kíváncsian tekint a kisjenői közönség. Habár a csapat nem sok eséllyel indul a játéknak, de bizonyos, hogy nehéz munkát fog adni a Glória CFR-nek.

INGYEN KAPJA

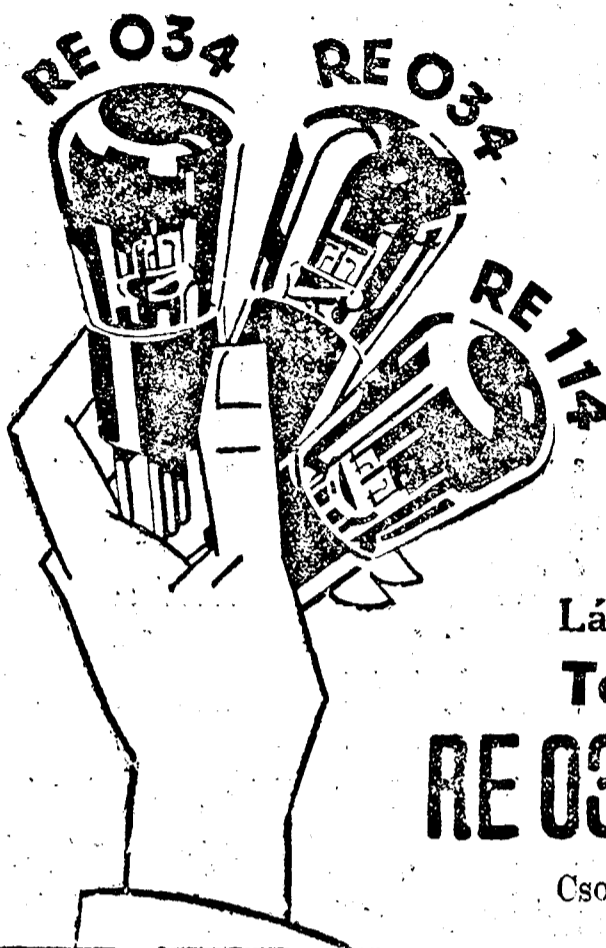
o hó végéig

AZ **ARADI KÖZLÖNY-t,**

ha ma megrendeli.

Az előfizetést csak 1930. november 1-től számítjuk.

Fiatalítsa meg rádiókészülékét!

Ha háromcsöves rádiókészüléke egy teljes évig hü szolgálatot teljesített, akkor ideje a használt csöveket ujjakkal pótolni!

Lássa el készülékét a következő
Telefunken-csővekkel:
RE 034, RE 034, RE 114

Csodálkozni fog a készülék teljesítményén!

TELEFUNKEN

**A legrégebbi tapasztalat —
a legmodernebb szerkezet.**

**Minden
rádióüzletben
kaphatók!**

A félelmetes Jack Diamond meggyilkol három fivért

Vérrel írt lapok a bandita életéből. Ahol az alvilág „előkelőségei” találkoznak — Halálos verekedés zenekiséret mellett — A Sing-Singből a fegyházba — Meghal a bandita fivére — A rendőrség reménykedik

Második közlemény

A rendőrség tudta róla, hogy Diamond revolvere igen könnyen kijár a zsebéből. Sok galibát okozott és néha bele is került a csávába, de a rendőrség egyetlen egy esetben sem tudta „viz alá nyomni”, mert a fiatalember agyafurta ravasz és előrelátó volt. New-Yorkban a világi pazarlás és fényűző életmódját folytatta, míg meg nem akasztotta útjában a Hotny-Totsy klubban 1929 július 13-án történt esemény. Ez a klub egy ugynevezett Speakeasy, más szóval „suttogó” volt, tehát ama klubok és vendéglők egyike, amelyekben korlátlan mennyiségben mérték ki az alkoholt és mérik most is, ugyszólván a rendőrség szeméi előtt.

Mint a többi száz és száz suttogóban, úgy ebben a klubban is whisky, borokat s pezsgőt mérték ki a vendégeknek. A klub különlegessége az volt, hogy ott adtak egymásnak találkozókat a legnevezetesebb bootlegerek, a gengszterek és különböző rendű és rangu gonosztevők. Legtalálhatóbb, ha azt mondjuk, hogy ez a klub

az alvilág előkelőségeinek találkozóhelye volt.

Efajta társaság verődött össze 1929 július 13-án este is, miután a herculesi természetű, atléta erejű portás gondosan szemügyre vette a látogatókat és csak azokat bocsátotta be, akik régi vendégei voltak a klubhelyiségnek. A megjelent „magas uraságok” között szórakozott Cassidi William és két fivére, Péter és Walter is.

Az utóbbi a Sing-Singből való kiszabadulását ünnepelte meghitt baráti körben. A társaság többi része vegyes összetételű volt, de

abban egy nevezőre lehetett őket hozni, hogy egyikük sem respektálta az állam törvényeit. Ott volt például

Goldstein Ruby, a félelmetes zsidó boxbajnok, Green Charles, Jack Diamond testőrgárdájának kapitánya és végül maga az ellendíhatatlan Jack is,

utólérhetetlen eleganciájú frakkban. Kedélyesen folyt a mulatozás, amelyet megüszereztek gyönyörű fiatal lányokkal, a klub ékességeivel. Éjfélig a pezsgőpalackok durrogtak, azután a revolverekre került a sor.

Durrog a pezsgő — és a revolver

A híres éjszakai csete-paté jelentéktelennek látszó szóváltással kezdődött. A boxbajnok belekötött a Cassidi-fivérekbe és csakhamar goromba szitkolódások harsantak fel, majd az asztalra csapott, amelynek fája kette hasadt az ütés hatalmas erejétől. Az addig tréfálkozó szórakozó társaság szétrugta az asztalokat és a székeket és pár pillanat múlva a verekedők egyetlen ordító gomolyaggá gyűltek. Elcsattant az első revolverlövés és most már a klub valamennyi résztvevője, barátok, ellenségek és a semleges vendégek is beleavatkoztak az általános dulakodásba. Az első célpontok a klub vakító fényt árasztó villanyluszterei voltak.

A golyók egymásután pattantották szét a villanykörteket.

Az üvegcserep csörömpöve hullott a földre s a kiáltás és csörömpölés zajában szinte elveszték a revolverdörrenések. A klub igazgatója, Cohn, sztenori hangon harsogta túl a lár-

mát és parancsolt rá a zenészekre, hogy fortissimóba csapjanak át és folytassák tovább a muzsikálást, akármilyen történik.

A zenészek az igazgató revolverétől megfélemlítve, helyükön maradtak és a félelemtől vacogó fogakkal szolgáltatták tovább a muzsikát, játszották a tízes Paso Doble. A **verekedés zenekíséret mellett folyt és fejeződött be.** A sötétségben mindenki igyekezett „kiegyenlíteni régi tartozását”. A teremben nem volt különösebb izgalom, az élet-halálküzdelen résztvevői a legnagyobb nyugalommal mérköztek és távoították el a küzdelemben elhullott sebesülteket.

Cassidi Péter, a hátán vitte ki súlyosan sebesült bátyját,

a gavallérok némelyike a jelenlevő fiatal hölgyeket emelte pájszul támadói elé.

A csetepatének végül a rendőrség vetett véget, amely helyreállította a rendet.

A Cassidi-testvérek halála

A harc mérlege: Simon Walker, ki a fegyházból történt kiszabadulását ünnepelte, holtan maradt a csataterem. A „vörös” Cassidi szintén élettelenül hevert. Cassidi Péter pedig halálraült, mikor a rendőrök segítségül jöttek. A súlyosan sebesültek száma szintén jelentékeny volt. A halottak és sebesültek eltakarítása után a rendőrtisztviselők megkezdték a kihalgatást.

Egyedül Jack Diamond maradt sértetlen és bár minden körülmény arra mutatott, hogy ő rendezte meg a vérengző bosszúállást, nem volt ellene bizonyíték s így semmi baja sem történt. A „suttyogó” vendégei úgy állították be a történetet, mintha az egész halálosvégi vérengzés tulajdonképpen csak két asztaltársaságnak a viszályából keletkezett volna. Ezzel az egész ügyet ad acta tette a rendőrség, várva, hogy majd csak jelentkezik valamelyik érdekelt fél és föltárja az igazi tényállást. Várakozásában nem is csalódott, mert rövid idő múltán anonim följelentés érkezett, melyben Jack Diamondot és barátját, Greent vádolták meg a Cassidi-testvérek meggyilkolásával.

Greent Csikágóban letartóztatták, a szép és elegáns Jack, valamint a klub igazgatója, Cohn, nem várta be a rendőröket, hanem mind a ketten biztos rejtékhelyre vették be magukat.

A bekötött szemű Justitia

Green a bírak elé állt, kitűnő kriminalisták védtek, pompás perbeszédekben igazolták ártatlanságát és a bíróság felmentette. De Diamondnak sarkában volt a rendőrség s a gangster kénytelen-kelletlen lemondott mondandó szórakozásáról, kerülte a dancingszobákat és az uraltságot.

Le kellett mondania társasági sikereiről, különben meggyülhetett volna a baja a rendőrséggel, amely állandóan nyomában volt. Ez az élet azonban sehogy sem tetszett a fényűzéshez szokott fiatalembernek, akát váratlanul egy újabb sorscsapás ért és szíven talált. A megkérgesedett lelkü avilági férfinak

egyetlen sebezhető pontja az a hákirtalan szeretet volt, amit öccse, Eddies irányában érzett.

A fiatal Diamond New-Yorkban hirtelen meghalt. A rendőrség tudta, hogy elérkezett az alkalom, hogy kézre kerítse a félelmetes Jackot.

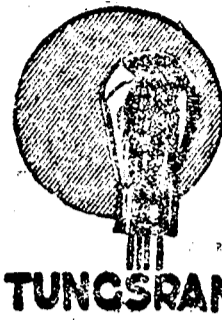
NYILTER.

E rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejthetetlen fénjem temetésén megjelentek és részvételükkel fájdalommal enyhíteni igyekeztek, ezúton mondok hálás köszönetet.

özv. Sáfrán Samuné,
Chesint.

TUNGSRAM

AZ ÚJ

nagyteljesítményű végerősítő

TUNGSRAM BÁRIUMCSÖVEK

már normális anódfeszültség mellett is óriási teljesítményt adnak és ezért

amatőr célokra egyedül alkalmasak

P 430 anódfeszültség 150—250 Volt
teljesítmény 6 Watt.

P 460 anódfeszültség 100—220 Volt
teljesítmény 12 Watt

Közepes készülékkel, dinamikus hangszóróval óriási hangerő, páratlan hangtisztaság!

Kérjen részletes leírást rádiókereskedőtől!

MINDEN 25 ÉVE
fennálló
Aradi Közlöny-ben

Oldalnyilallás!

Nincsennek többé fájdalmak,
Ha Ön a fájós részt Sloan's Liniment-tel keni be, akkor a fájdalom nemsokára eltűnik. Ha a csuklóokra vagy a fájó izomzatra könnyedén rákeni, az azonnal beszívódik. A vértóxicus eltűnik, az idegek és szövetek a megnyugvás és gyógyulás állapotába jutnak, úgy, hogy az egészségi állapot rövidesen helyreáll.

Reuma, oldalnyilallás, isidés, hátfájás és más hasonló fájdalmak meggyógyulnak a Sloan's Liniment használatára jövevény.

Sloan's Liniment

Még szüntet minden fájdalmat

110

Egy üveg ára a közönség részére 75 lei.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Egységes ügykezelés az erdélyi bankoknál

A bankszindikátus elnöki tanácsának fontos ülése — Csak azok a pénzügyintézetek mentesülnek a revíziótól, amelyeknek több mint ötven millió lej alaptőkéjük van — Illetékmentesség a jelzálogkölcsonknél

Nagyváradról jelentik: Az Erdélyi és Bánáti Bankintézetek Szindikátusának elnöki tanácsa ma délelőtt Nagyváradon a *Kereskedelmi Csarnok* dísztermében Gyártás Elemér szenátor elnökele alatt ülést tartott. Beható vita folyt a pénzügyintézetek belső ügykezelésének egységesítéséről. Az elnöki tanács megbízta dr. Nemes Ferenc bankigazgatót, hogy készítse el az egységes nyomtatványok szövegét és állítsa össze az új mintatart. Az elnöki tanács állást foglalt a magánbankoknak a hitelre való káros tevékenysége ellen. A szindikátus köteletségének tartotta az összes bankoknál a revíziót megejteni és konstata, hogy az ügyvitel illetőleg mindenütt a legnagyobb rend uralkodik. Ennél a kérdésnél László Endrének, a Transylvania igazgatójának javaslatára kimondták, hogy a jövőben csak azok a pénzügyinté-

zetek mentesülnek a revíziótól, amelyeknek alaptőkéje meghaladja az ötven millió lejt.

Az igazgatótanács foglalkozott a gabonaértékesítés problémájával és úgy határozott, hogy akciót indít ebben a kérdésben. Megállapították, hogy a gabonaárak egy év alatt 50 százalékos csökkenést mutatnak. A szindikátus felhívást intéz az összes magyar képviselőkhez és szenátorokhoz, terjesszenek a parlament elé törvényjavaslatot, amely szerint *százezer lejjel terjedő jelzálogkölcsonknél a bélyeg- és illetékmentesség épp úgy biztosított, mint az állami földhitelintézeteknél.* Elhatározta végül a szindikátus, hogy az adóvallomások egységes rendszerét fogja kidolgozni, úgy hogy a jövőben a szindikátushoz tartozó bankok egységes alapon tegyenek adóvallomást.

= Aradi valutaárak. Zürich 32.78, Berlin 40.20, London 817.50, Milánó 8.84, Páris 6.70, New-York 168.50, Prága 5.01, Budapest 29.52, Bécs 23.82, Belgrád 3.00. — Effektiv-árak: Svájci frank 32.80, német márka 40.25, font sterling 820, olasz lira 8.84, francia frank 6.72, dollár 168.20, cseh korona 5.00, pengő 29.55, schilling 23.80, dinár 3.00.

= A Timisiana visszavonta kényszeregyezségi kérelmét. Temesvárról jelentik: A Timisiana bank visszavonta kényszeregyezségi kérelmét, miután az aradi Victoria bankkal folytatott szanalási tárgyalásai eredményre vezettek és a hitelezőkkel már korábban létrejött az egyezés.

= Hogyan telepítsük a gyümölcsöt? Erre a kérdésre felet és tíz tervrajzot közöl a Növényvédelem és Kertészet legújabb száma. Ismerteti még a legelők fásítását, a szüret utáni teendőket, a rózsák fültetését és téli takarását, a virágok trágyázását, a vértetű irtását, a gyümölcs csomagolását, stb. A dusan illusztrált, kiváló szaklapokból egy alkalommal a Növényvédelem kiadóhivatala (VIII., Rákóczi-ut 51., IV. emelet 5.) lapunkra való hivatkozással készsággel küldi mutatvány-számot.

= A Pesti Tőzsde új számában cikket írtak: Dr. Chorin Ferenc, dr. Nyukásdy János, Fenyő Miksa, dr. Halom Dezső, Ir. György Ernő, dr. Temesváry Imre, dr. Schiller Ottó, Vikár Géza, Iij. Brázay Zoltán és mások. Szenczió információkat közöl a lap a Földhitelbankról, a téglakartellról, a HÉV-ről, az új Investment Trustról, a Vásárpénztárról, az olcsó szövetekről. A lap 4 oldalos képes melléklete: is közöl. Ár 40 fillér.

Kabaré-est az IPAROS OTTHONBAN

Vasárnap, 26-án este 9 órákor, színpad körül: Bókekonzferencia, Vadállat és Biztos gyógyimód, bohózatok, kiténő magánzámok, tárogató szölv. népdalok, versok, táncok. Terített asztalok! Műsor után tánc.

Mélyen leszállított árak! | A legújabb női és leányka télikabátokban, továbbá minden minőségű szőrmebundákban | Mélyen leszállított árak!
 Kérem a címre figyeljen! | **IULIU PLESZ GYULA** cégnél Arad, | Kérem a címre figyeljen!
 a színház hátsó bejáratával szemben. A CONSUM R. T. könyveivel készpénz áron lehet vásárolni.

Rádió műsor

— Romániai idő. —
 SZOMBAT, október 25.

Bucuresti. 13. Gramofon. 13.50. Gramofon. 17. Metzoi zenekar, román- és könnyű zenéje. 18.30. Metzoi zenekar. 20. Gramofon. 21. Csellószólo. 21.45. Luca zenekar, román zene. — Budapest. 10.30. Ünnepekes szentmise a szegedi Fogadalmi-templomból. A szentmisét Serédi Jusztinián dr., Magyarország biboros hercegprímása pontifikálja. Az ünnepi beszédet Glatfelder Gyula csanádi püspök mondja. — Dohnányi Ernő pályadíjnyertes „Szegedi misé”-jének előadása 200 tagú énekkar, 50 tagú zenekarral, a szerző vezényletével. Orgonát Antos Kálmán. — 1. A nemzeti megújulás emlékművének leleplezése Szegeden. — Ünnepekes beszédet mond Gömbös Gyula honvédelmi miniszter. 6.30. Köztisztviselői Dezső felolvasása. 7. Disz-organahangverseny a szegedi Fogadalmi templomból az ország legnagyobb orgonáján. 8.25. Népszínműelőadás a Studióból. „A nagyapó” Erőtelj vígjáték dalokkal 3 felvonásban. Irta: Szigligeti Ede. 10.35. A m. kir. I. Mária Terézia honvédelmi miniszterének zenekarának hangversenye. **Belgrád.** 18.30. Gramofon-jazz. 21. Opera Zágrábból. 22.30. Táncczene az Autóklubból. — Prága. 12.15. Gramofon. 17.30. Délutáni zene. 19.20. Német hírek és előadások. 21.50. Vidám dalok. 22.10. Fuvvazene. — Wien. 12. Könnyű gramofon. 13. A Wolfsthal-zenekar hangversenye. 18.15. Mozart két zongoraszonátája: a) C-dúr szonáta; b) F-dúr szonáta. 18.45. Dalok Klancowsky Lili előadásában. 20.30. Opera az állami Operából (az opera címe megnevezve).

VASÁRNAP, október 26.

Bucuresti. 11.45. Ervhízi zene. 12. A rádiózenekar déli hangversenye. 17. Dinicu-zenekar: román és könnyű zene. 18.30. Dinicu-zenekar. 20. Gramofon. 21. Rádiózenekar. — Budapest. 10. Ünnepekes szentmise a szegedi Fogadalmi-templomból. König Péter „Szegedi misé”-jének bemutatása. 12.15. Görögkatolikus istentisztelet a Szegényház-téri gör. kat. magyar plébánia-templomból. Majd: A Mándits-szalonzenekar hangversenye. 3. Gramofonhangverseny. 4. A VII-ik alföldi katolikus nagygyűlést bezáró eucharisztikus körmenet helyszíni közvetítése Szegedről. 5. Az iskolán kívüli népművelés rádióelőadásai. (Rádió Szabad Egyetem). 6.15. A Székelyvárosi Zenekar hangversenye a Vigadóban. Közreműködik Vinkovich László, a Városi Színház operacékkere, Neumann László hegedűművész és Höger Mária zongoraművész. 7.30. Halász Gyula előadása: „Helyes magyarság, magyar helyesírás”. 8. Orgonahangverseny a szegedi Fogadalmi-templomból. 9. Sporteredmények. 9.30. Színműelőadás a Studióból. „Süt a nap”. Vígjáték 3 felvonásban. Irta: Zilahy Lajos. Rendező: Odry Árpád. Majd: A m. kir. Mária Terézia I. honvédelmi miniszterének zenekarának hangversenye. — **Belgrád.** 18.30. Táncczene az Autóklubból. 21. A Glinka-énekar előadása. 22. Spanyol táncok gramofonon. — 22.45. Délszláv hangverseny. 23.45. A vajdasági diákok tamburicazenekara. — Prága. 9. Gramofon 10. Brünn. 11.30. Dalok. 13.04. Déji zene. 19. Hangverseny. Wien. 11.30. Lafite Károly tanár orgonahangversenye Rokyta Erika énekesnő közreműködésével. Mozart-színjáték, ciklus. 14.10. Donizetti: „Lammermori Lucia” című operájának előadása a milánói Scala által, gramofonon. 16. Az Ausztria-díj-lefutása, közvetítés a freudenau löversenypályáról. 16.50. A badeni városi fürdőzenekar hangversenye. 18.20. A Sedlak-Wiskler-négyes játéka. — 20.40. A Recktenwald-zenekar olasz operaszíne. 21.35. Lenz: „Trio” című háromfelvonásos vígjátéka. utána hírek, majd a Korngold-jazz játéka. — **EGYÉB EURO.**

PAI NEVEZETESSÉGEK. Hamburg. 21. Fall Leó „Édes öregem” című egyfelvonásos operettje a Studióban. — Köln. 21.05. Wagner: A bolygó hollandi című háromfelvonásos operája a düsseldorfi operaházból. Leipzig. 21.20. Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok című operájának harmadik felvonása. Utána: Táncczene. Milano. 22. Verdi: „Ernani” című operája a Chjarella-színházból. — München. 19.15. Grohmann Dina szopránénekesnő magyar dalokat ad elő. 21. Kálmán Imre: A cirkuszkirálynő című háromfelvonásos operettje.

MEGJELENT AZ ÚJ

magnessislem

R. W. (piros)

az eddigi W (unit) hangdoboz tökéletesített kivitele, **Trioiron csövek és hangszórók legjobbak az egész világon.**

A szerkesztésért ideiglenesen **SALGÓ HENRIK** felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lej A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak válaszbellyel ellátott kérdézőkérésre válaszolunk Ajánlatok kelés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151 A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRAIG VESZÜNK FEL. ▲ ▲

LEVELEZÉS.

MARIETTA! Evfordulóra boldogan emlékszik braziliai kávé. 4296

„JÖN A TEL”. Vasárnap délután várom. Kigondoltam valamit. „Próbászerecske”. 4304

„JÓ PAJTASNAK”. levele van az Aradi Közlöny kiadójában. kérem átvenni.

ALKALMAZÁS.

MINDENBES főzőnő jó fizetéssel felvételt volt Apponyi-körut 16. földszint 2. 4298

LAKAS.

II. EMELETEN 3 szobás uccai lakás fürdőszobával november 1-től kiadó, volt Szabadság-tér 5-6, 4135

HÁROMSZOBÁS lakást fürdőszobával keresek belvárosban. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 4302

KÉT IRODAHELYISÉG belváros központjában kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 4303

KÉT szoba, konyha 1-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó, Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

EGYSZOBÁS konyhás lakás főtéren kiadó Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

VOLT Hajó-ucca 12. szám alatt egy ház lakás-al és különbejáratú szobákkal azonnal kiadó, amely gyárhelyiségnek is alkalmas. Bővebbet Deutsch Aladar-cég, Str. Eminescu 28. (Deák F.-u.) 4293

KÜLONBEJARATU uccai szoba, előszoba, konyha, butorral vagy anélkül azonnal kiadó, volt Dezső-ucca 40, 4301

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cim: Calea Banatului (v. Asztalos Sándor-u.) 3, 800

Kiadó

négyszobás, fürdőszobás, konyhás lakás éléskamrával és pincével azonnalra a Piata Avram Iancu (v. Szabadság-tér) sarkánál. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 250

VÉTEL ÉS ELADÁS.

HASZNAIT esetleg phaza megvételre kerestetik Rudkowsky-gyár Arad, Str. V. Babes 22. (Kiss Ernő-u.) 4295

Butorok részletre

kedvező fizetési feltételek mellett, készpénz áron. **GARAI, Arad, Piata Avram Iancu Cimre ügyelni!** (Szabadság-tér) 10. szám.

HUNGARIA

Nagyszállóda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak! Táviratcim: „HUNGARIOTEL”.

Őszi időnyre! Aki jó és erős cipővel akarja magát ellátni, az

Czernöczky-féle cipő szerezzen be. Verseny ár! Női fekete, vagy pangnia szűz cipő 280 lejűl. Férfi erős strapa cipő 490 lejűl. Női barna félcipő 450 lejűl. Női drapp minden színben 460 lejűl. Férfi barna legújabb kivitelben, gummi sarokkal 600 lejűl. Gyermek cipő 200 lejűl.

Az aradi iparosok áruhitel könyvecskére a fenti árak mérvadók.

FÉRFI VÁROSI BUNDÁK, női bundák, perzsaszőnyegek, vitrinek, antik butorok, u. m. intarziás szekrények, asztalok, órák, szekrény íróasztalok, stb., komplett szobaberendezések, börgarnitúra, mahagoni színű könyvszekrény és íróasztal, szalónok, zongorák, hegedűk, asztalneműk; kottatartók, hintaszék, hintaszékterítők, japán vázák, ezüst evőeszközök, kis ezüsttálcák, 12 személyes ezüst teáskészlet, 611 villanylámpák, dísz tárgyak, stb. eladók SALGONE bizományi üzlete Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota, 1000

KERESSEK bizományi üzletembe keleti perzsaszőnyegeket, ezüsttárgyakat, márkás porcellánokat, vitrineket, antik komódokat, komplett szobaberendezéseket, előszobafalakat, szőnyöket, szőrméket, dísz tárgyakat stb. s azok gyors eladásáról gondoskodom. SALGONÉ, Str. Horia 1. Neuman-palota. 1000

SZŐRMEBUNDÁK, valódi perzsaszőnyegek, antik íróasztal, szalónok, ebédlők, hálók, antik szalónok, zongorák, kézimunkák, eladók. „Ars” bizományi üzlet, Str. Eminescu 30. Ortutay-palota.

TISZTA, MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására kisebb tételben kerestünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 430

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISEG a Szabadság-tér sarkánál, ahol hosszú évtizedeken át nagy vevőkörrel rendelkező kelmefestő és tisztítóüzlet volt, azonnalra kiadó Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

Sirada Cosbuc (Wesselényi-u.) 37. sz. bérház gyümölcsös kerttel, október 30-án bírói árverésre kerül. Előnyös feltételekkel megszerzhető. Érdeklődéseket Liszt-utlet (Széchenyi malom) közvetít. 4283

INGYEN külföldi öltönytényező és gyümölcsfa árjegyzékem, mely az egész országban a legolcsóbb árakat és minden szülőbirtokosra nézve megfizethetetlen tanácsokat tartalmaz. A saját érdeklődésben ne vegyen addig öltönyt, vagy bármilyen fajta veszőt, míg át nem olvassa szülőszeti útmutatómat. Cim: **J. SZUCS** szülőtelep Diosig, Jud. Bihor, 1

Sindicatul hidraulic „Crisul-negru” din Salonta.

Nr. 44-1930.

Pályázati hirdetmény.

A Sindicatul hidraulic „Crisul-negru” din Salonta, jud. Bihor elnöksége ezennel pályázatot hirdet egy napidíjas mérnöki állásra.

Pályázhatnak oly oklevéles mérnökök, akik a vízügyi szolgálat minden ágában teljes jártassággal bírnak és legalább 2 évi gyakorlatuk van.

Pályázati feltételek fenti Armentesítő társulat hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtudhatók.

Pályázati határidő: 1930. évi november 25.

Az állás folyó évi december hó 1-én elfoglalandó.

Salonta, la 22. Octomvrie 1930, ss. Dr. Groavu, alelnök.